

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Adjósági bizottság: ...

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Tizennégy hónappal ezelőtt ...

Szász-Sebes, július 31. A szász-sebesi kerület ma Vészi Józsefet, a Budapesti Napló főszerkesztőjét, egyhangulag képviselőjévé választotta.

... Tizennégy hónappal ezelőtt történt, hogy egy Vészi József nevű ember a főváros harmadik kerületében mandátumot keresett. Csak keresett, de természetesen nem talált. Mert az a Vészi József nevű ember rajongó fantaszta volt, aki azt hitte, hogy az ő kis acéltollával kiharosítja azt az egész vadont, amely az alvó Csipkerózsza kisasszony körül teremt s megkapja a mandátumot. A vadon közepén pedig a mandátum nem is volt Csipkerózsza kisasszony, hanem egy kitanult dáma, akit a romlatlan szív s a rajongó szerelem nem vett le a lábáról, mert szép szeme legelőbb is a zsebet kereste. Nem azt az ifjút várta ő, aki vidám lélekkel és égő szerelemmel tör feléje, hanem akarkit, aki aranyhídon tud hozzá közeledni. S mert olyan is jött, a rajongó, ifju szerelmes bizony hoppon maradt s a vadonból rejtelmes hangok még csufondárosan kiáltottak utána: menjen zabot hegyezni vagy jeget aszalni, amelyik foglalkozás éppen jobban tetszik!

Az a fantaszta azonban nem keseredett el, hanem fogta az ő kis acéltollát, leült egy kopott íróasztal elé s irt ezenképpen:

— Megbuktam. Harag nélkül, keserűség nélkül, sőt lelkem derüjének egész épségével írom le ezt a szót: megbuktam. Barátim, ne vigasztaljatok; tartogassátok jó szivetek részvétét azok számára, akik bánkódnak; — hitemet mondom, nem bánkódom én egy csöppet sem. Mert mi lett nyilvánvalóvá ebben az egész tusában? Az csupán, hogy Brutus még alszik. Próbáltuk költögetni. rá-

zogattuk, hívtuk a fórumra, hogy állja utját a betli-cézárnak; de Brutus nem ébredt fel, hanem nyugodtan hortyog tovább. Hiába a földindulás, hiába a tüzeső a megnyílt égből, hiába a szabadon száguldozó oroszlánok szomorú ordítóása: Brutus hortyog, se látja, se hallja a jeleket. Am ha alszik is Brutus, azért a betli-cézárnak még sincsen igaza. És ha alszik is Brutus, de azért nem halt meg, s talán virradatig mégis felébred szenderéből. Ennyi az egész tanulság a dologból; s ennyin — ugy-e bár — nem érdemes sem dühbe jönni, sem szomorkodni, sőt még fennakadni is alig.

És irta néhány sorral továbbad:

— Nem mandátum kellett nekem, hanem tiszta mandátum, amelyhez mocok nem tapad.

Ezt irta az a bizonyos Vészi József nevű ember tizennégy hónappal ezelőtt, mikor a kis írotollát szorongatva meglátta, hogy a feje fölött aranyhídon szökteti el a szépséges dámat egy országos hírű és nevű férfiú ...

Most pedig ugyanaz a Vészi József, aki javíthatatlan rajongással ragaszkodott az írotollához, elindult egy másik kerületbe és győzött. Még csak vadon sem állta utját, ellenjelölt sem mutatkozott, aki aranyhídon kéreznék a kisasszony elé: Vészi József egyszerűen játszva győzött. A kisasszony csak éppen a törvényes határidőt várta meg, ahogy illik, s aztán a nyakába ugrott Vészi Józsefnek. Hát mi esik a két dátum közé? Vészi József változott meg? vagy a kisasszony? vagy a vadon? vagy az aranyhidas férfiak fajtája pusztult ki? Ez a sok kérdés egész históriát takar, Magyarország legujabb korszakának egész legendás történetét. Mert csakugyan minden megváltozott. Az a Brutus,

akit a fantaszta emlegetett, már nem hortyog, hanem fölébredt. A betli-cézárnól tud-e még valaki? Mintha csak mese lett volna. A mandátum ellenben igazán megváltozott s ha ifját várja, már nem veszi magát körül a hivatalos presszió sövényével, a riasztó szuronyok vadonjával. Az aranyhídat is megutálta, mert az egészséges levegőn egészséges lett ő maga is, aki megint egészségesen gondolkodik. És bátor az aranyhidas férfiak fajtája még nem pusztult ki, de már nem is mernek vadászni minden védtelen leányzóra, mert megéreztek, hogy az új idő nem igen kedvez az ő csuf sportjuknak. Minden, minden megváltozott. Szabad vélemények áramlanak el a szabad országban s nincs már olyan kényszer, mely ráparancsolná főispánokra s még kisebb basáakra, hogy elveszelnék tartásukat minden napot, amelyen legalább egyszer arcul nem csapták a matematikát. A háromszáz választó már nem több a hétszáznál s a megyeházán már nincsen olyan hatóságilag jóváhagyott érületmutató, amelyhez minden okos családapa tartozik naponta a politikai nézetét irányítani. Ellenkezőleg, szinte ugy fest a dolog, mintha a megyeháza ablakából nagy légy-csapók lógnának ki, amelyek a piaci legyeket s a heréket elkergetik az édesség mellől. Mert az csak a dolgos méheké.

Minden megváltozott — Vészi József nem. Vidám lelkű, rajongó hitű, tiszta célú ember ma, mint volt tizennégy hónappal ezelőtt, mikor az az országos nevű férfiú elvitte feje fölött az óbuda kisasszonyt aranyhídon. Mikor ő megbukott, vidám maradt s mikor most győzött, sehogyssem lehet vidámabb. Mert először is előbb is vidám volt s azután meg az ő győzelme tulajdonképpen nem is most következett be. Csak tessék rá

T Á R C A.

Rokoko-idyllek.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: **Pekár Gyula.**

Pierrot és Colombine,

vagy

A marquis ur szomorú vigjátéka.

Azt hiszem, senki se fogja kétségbevonni önök közül a Monsieur de Saint Aubin költői hivatottságát: azok a gyöngéd madrigálok, bergeriek s megnyerő vigjátékok, melyeket az irt társaság mulattatására irt, nemcsak hírnevet szereztek neki, hanem még tán több babért is fontak a szelid marquis homloka köré, mint amennyi *aile-de-pigeon* parókájának jól állt. No de ne feledjük el, hogy a muzsák voltaképp hölgyek, hogy dicső királyunk immár ugyyszólván nemesi rangra emelte őket s tabouret-jogot adott nekik szalonjában, — legyünk hát udvariasak irántuk! Ha a marquis ur kissé tán túl is lépte az előkelő ildomosság határait, midőn irnokokkal és firkászokkal kelt versenyre s verseket irt, ami jól állhat az olyan egyszerű polgárebereknek, mint Racine vagy Molière urak, de nem egy Monsieur de Saint Aubinnak, — az az egy körülmeny szolgáljon montségére, hogy nem gyalónyereségvágy ihlette költészetét, hanem egy igazán fenkölt cél: a király és Madame de Pompadour mulattatása! Van-e magaszosabb eszme ennél? S ha válakinek sikerült királyunk felségesen végtelen unalmát, ha csak egy röpke estére is, elűzni, nem méltó jögeim-e ez a halhatatlanságra? Igen, a marquis ur kétségkívül halhatatlan, — és ha a Parnasszust olyan ildomos udvarnak képzeljük el, mint Versailles, meg

lehetünk győződve róla, hogy Monsieur de Saint Aubin nem polgári, hanem rangjának megfelelő, előkelő halhatatlanságot élvez ottan!

Ha azonban val valaki, akit nem szédített el a saját hírneve, aki mindig diskrét eleganciával tudta viselni a babért homloka körül, ugy bizonyára szeretetreméltó barátunk volt az. Hisz épp udvarias erényei, szerénysége és ábrándossága indítanak bennünket arra, hogy a „szelid marquis“ névvel ruházzuk fel Monsieur de Saint Aubint. A marquis tényleg rendkívül szerény, hogy ne mondjam, félénk volt.

Epedő, szinte szomorú mosolyával mindig ugy járt-kelt a társaságban, mintha álomban lett volna. A király egyszer tényleg így szólította meg őt: „megongedi, hogy felköltsem önt, Monsieur de Saint Aubin? ...“ Jobban szerette a versaillesi szalon-életnél az erdők és mezők magányosságát, szóval az egyedüllétet, a mi bizonyára udvariatlanság, mert az embernek sohse szabad olyan szellemesnek tartania magát, hogy a maga társaságát fölébe helyezze a másokénak ... No de megbocsáthatjuk neki e látszólagos udvariatlanságot, mert a ligetek magányában se volt ő voltaképp sohse egyedül, hanem ellenkezőleg a legszebb és legszellemesebb dámák: a muzsák társaságában. Ott érezte ő jól magát a mezők csöndjében; naphosszat virágot szedett, fótázott s kereste és siratta a régkihalt dryádokat és nimfákat. Sokakat meghatottak a marquis e gyöngéd erényei, de viszont sokan csak mulatni tudtak különködésein. Az utóbbiak közé tartoztak a hölgyek. A mily sikerrel udvarolt Monsieur de Saint-Aubin a muzsáknak, oly kevés szerencseje volt az élő eleven dámáknál. Ha egy nő ránézett, azonnal kimondhatatlan zavarba jött a mi szelid marquis-nk! ... Már pedig a nők nem szeretik ezt; a bergerek inkább arra tartanak igényt, hogy őket hozzák zavarba! Hiába, ehhez ugy látszik nem értett a mi mélabus barátunk, — nem volt meg benne az a kedves

vakmerőség melynek híján a dámák sohse élvezhetnék a legyőzetés szórakoztató örömeit a pásztorórákon. Pedig mondjam-e, hogy titokban nem volt szerelmesebb természetű ember a világon Monsieur de Saint Aubinnal? Ábrándos költő volt s a nő vala egyedüli gondolata életének.

Szegény marquis! Vajjon tudta-e ő, hogy a hozzá hasonló félénk lelkeknek sohse lehet kilá-lásuk az édes boldogságra, — legfeljebb csak a szerelmi bánatra? Ő mindegyre remélt, hogy végre majd csak rá fog találni szive pásztor-nőjére, — remélt és irt, irta madrigáljait, pastorel-jait és ildomos vigjátékait. Egy napon a király kegyes érdeklődéssel azt kérde tőle, hogy miért nem próbálkozik meg már a heroikus költészet-tel s mért nem ír a Corneille ur mintájára tragédiákat? Monsieur de Saint Aubin zavarba jött a felséges kegy e váratlan megnyilatkozására s szinte könnyek szöktek a szemébe. Meghatottan ígérte meg, hogy legközelebb igenis fog egy tragédiát írni ... Nos, önk most azt kérdezik tőlem, megtartotta-e a szavát? Ahogy veszzük: a szelid marquis nem cimezte tragédiának a leg-utolsó darabját; vigjáték volt az, de amint meg fogják látni, utolsó pillanatban változtatott rajta. Utolsó pillanatban tényleg szomorujátékká vált az ...

„A boldog Pierrot“: ez volt a címe a Monsieur de Saint Aubin utolsó darabjának, voltaképp egy gyöngéd pastorele ez a vigjáték és soha szerelmesebben és epedőbben nem fogta a marquis tolla a rimet, mint épp ebben a művében. Törékenyen egyszerű az egészek a szerkezete, de annyi érzés lüktet benne, hogy bőven kárpótolja ez a tudákos költői fogások hiányát. Az igaz szerelemnek az ármánnyal való küzdelmét és a büségnek e felett való végleges diadalát ábrázolja a színjáték. Udvarias és finom modoru pásztorok közt folyik le az

emlékezni, hogy azt mondta bukásakor: nem mandátum kell, tiszta mandátum! Az ő győzelme tehát régebben megjött, mert hamarabb következtek el a tiszta mandátumok, mint az ő saját mandátuma. S ahogy az új korszak világra hagyta jönni az első tiszta mandátumot, a Vészi József győzelme már készen volt. A szászsebesi mandátumért már küzdenie sem kellett, mert hiszen nem ez volt az első tiszta mandátum. Ő pedig csak ezért küzdött. Mint első diszidens, aki elbujdosott a szabadelvűpártból, hogy fölkeresse az elbujdosott szabadelvűséget: sokáig várt egymagán. De nem munkátlanul. Az ő kis acéltolla akkor mutatkozott meg teljes erejében. Minden, minden tudott lenni az a kis toll. Eke, mely az ugaron fekvő szabadelvűség földjét felszántja; mécsvilág, mely az igazság keresőinek a homályban világít; harsona, mely a közvéleményt fölrázza; és delej, mely a liberális táborban összehalmozott heterogén társaságból kivonzza mindazokat, akikben csak egy szikrája volt az energia vasának. S nem is tartott sokáig az ő remetesége. A delej az árnyékból ki sem látszott, de a nagy kiválásnak mégis ő volt az indítója. A maga delejes erejéből csak az elsőnek kölcsönzött tén, de az már adta tovább a másodiknak, ez a harmadiknak s egyszerre megvolt a nagy kiválás. Ott kezdődött igazában a Vészi József győzelme. A kiválás, a döntő összecsapás, az új rend, az engesztelés munkája s az első tiszta mandátum: mind egy-egy állomás a hosszú uton s nem kicsi dicsősége marad a toll faredhatatlan munkásának, hogy ezt az emlékeztetést processzust megindítani, érlelni és diadalra vinni, akármilyen kicsi részben, neki is adatott. Minden állomás egy-egy győzelmi hely volt itt — a szászsebesi mandátum pedig legjobb esetben is csak koszoru, de nem maga a győzelem.

Két dátum között egy gyökerében megváltozott rendszer: illik tehát Ó-Budától elpézni Szászsebesig. Az országnak nyílik az uton minden tanulság, minden rózsá. Vészi József pedig erről az utról is csak kötelezettségeket és munkát fog magával hozni. Nem mintha a kerület adna neki majd gondot. Aki idáig is az egész nemzet szívével érzett s amióta tollát bírja, ennek a nemzetnek minden bajában forgatta is: mivel öregbitheti az ő gondját az a kis csöndes fészek, mely most jobban a szívéhez nő? De olyan élehetetlen már a rajongó, hogy neki minden

egész. A vigjáték elején forróan szenvedélyes jelenetben festi a pástör Pierrot és Colombine-Bergère szerelmét, kik báránnyai között egymás karjaiban örök hűséget esküsznek. Kimondhatatlan boldogok és fellegtelen is maradna egük, ha Pierrot távollétében az álnok Arlequin szemét nem vetné az alvó pástörnőre. Merénlő csökökkel ébreszti fel Colombine-t, ez kétségbeesetten utatitja vissza, de Arlequin nem tégit. Elkezdi a csábítás kísértő munkáját. Különféle álmunkákban jön el a pástörnőhöz: megjelenik mint duszgázdó kalmár, mint ifjú szép lovas, mint gyónató szerzetes, mint alamizsnát kérő koldus, mint hermelin köpenyes királyfi és végül mint dalos troubadour... Colombine híven ellenáll s csak akkor tántorodik meg egy pillanatra, mikor a troubadour Arlequin azzal a dalal csábítja álmában, melylél Pierrot megnyerte volt a szívét. Azt hiszi: Pierrot hívja, az van mellette... s önfeledten borul az Arlequin nyakába. Pierrot akkor érkezik haza s a hogy más karjaiban látja Colombine-t, kétségbeesetten bujdosik világra. Mondhatatlan a bánata, de mint hű pástör még mindig remél, még mindig nem hisz kedvese hűtlenségében. Ahogy egy fa alatt összerogyva megható versekben szavalja bánatát, a szárnyas kis Amor jön eléje s jelenti, hogy az őt sirató és kereső Colombine már nyomára talált és mindjárt mellette lesz. Pierrot felriad s egyszer utolszor próbára akarja tenni a pástörnőt. Szinleg tört dőf a szívébe s úgy fogadja a kedvesét. A Colombine szivetrázó jalkialtására aztán csakugyan meggyőződik hűségéről. A pástörnő mellé térdel, az istenekhez fohászodik s hiszi, hogy csókjaival életre fogja ébreszteni Pierrot-t. Ez természetesen sikerül is s a szinleges öngyilkos nem hagyja sokáig viszonzatlanul kedvese csókjait. A tevedés kiderül s a szerelmesek kibékülnek. Ekkor végre ismét megjelenik a kis Amor s odavezeti eléjük a megkötözött bűnöst: Arlequin-t. Felszállítja Pierrot-t,

legkisebb siker — amit más ember rózsának tűzre a gomblyukába — csak sarkantyú és ösztönzés a több munkára. Mikor már sokan vannak veje megelégedve, akkor kezd ő elégedetlen lenni magával. S bizonyos vagyok benne, hogy amikor Vészi József nap nap után jól kifárasztja magát az ő fokozott kötelességtudatának szolgálatában; amikor parlamentben, klubban és újságíró kollégák közt mindent elvégzett, amit az esze és szíve neki sugall: még mindig valami elégedetlenséget fog érezni. Mintha még nem tett volna eleget. S én úgy szeretném tudni, fog-e akkor is olyan lelki vidámsággal, olyan szerelmes gyöngédséggel felsőhajítani az ő kopott íróasztalánál, mint tizennégy hónappal ezelőtt, bukása után? Mikor leült és írni kezdett:

— Fehér papírlap itt előttem, csakhogy ismét együtt vagyok veled....

K. E.

BELFÖLD.

Goldis püspök installációja. Aradról telegrafálják, hogy Papea karánsebesi püspök Aradra érkezett, hogy Metianu érsek képviselőiben Goldis püspököt beiktassa. A románok ünnepeken fogadták. A holnapi installációra nagyon sokan érkeztek Aradra.

A zóna jubileuma.

Budapest, július 31.

Tíz éve lesz holnap, hogy életbe lépett a magyar államvasutakon a zóna-díjszabás, a jelenkor legnagyobb vívmánya a vasuti politika terén. Magyarország adta meg a példát erre a korszakos reformra és a külföld vasutai egyre-másra követték a merész példát. Baross Gábor nagy alkotásai közül mindenestre a legnagyobbak egyike ez a reform, amelynek áldáshozó következményei szinte meg sem mérhetők, mert hiszen kiterjednek a gazdasági, kulturális és társadalmi élet legkülönbözőbb területeire. Hogy sorosan a vasutára nézve milyen eredményei voltak a zóna-díjszabásnak, arról nagyon érdekes képet nyújt a következő kimutatás:

A személyforgalom a magyar királyi államvasutakon a zóna-díjszabás életbe lépése előtti években, jóllehet a nagyközönség utazási kedvének felbresztésére különféle intézkedések, úgymint: menettéri — körutazási — érték- és fizetiegyek, havi és éves bérleti jegyek, társas kirándulásoknak mérsékelt áron való rendezése stb. lettek életbe léptetve, nemcsak hogy nem emelkedett, sőt az utolsó két évben még tetemesen apadt, mint ez a következő adatokból kitűnik.

A szállított személyek száma a következő években ugyan az volt:

1881 — 3,033.200	1885 — 6,406.600
1882 — 3,191.400	1886 — 5,926.400
1883 — 3,516.900	1887 — 5,088.700
1884 — 4,745.200	1888 — 5,047.500

Ezeknek a számoknak a megítélésére azonban tekintetbe kell venni azt, hogy a vinalak hossza 1881. évről 1888. évre 2645 kilo-méterről 4370 kilométerre, tehát 1725 kilométerrel növekedett, úgy hogy az átlag egy pályakilométerre szállított személyek száma következők alakult:

1881 — 1257	1885 — 1564
1882 — 1238	1886 — 1450
1883 — 1263	1887 — 1242
1884 — 1363	1888 — 1124

A szállított személyek apróságának megfelelően a bevétel is hasonló arányban apadtak, mint ez a következő adatok mutatják, mely szerint 1881—1888. években egy pályakilométerre eső bevétel következők alakultak:

1881 — 1567 frt	1885 — 1839 frt
1882 — 1587	1886 — 1697
1883 — 1670	1887 — 1617
1884 — 1674	1888 — 1527

Ezekből az eredményekből látszik, hogy az akkori helyzet sem a vasut, sem a közönség igényeit nem elégítette ki, minélfogva a boldogult Baross Gábor arra a meggyőződésre jutott, hogy az akkor fennálló személydíjszabás gyökeres reformálása okvetlenül szükséges, még pedig olyan irányban, hogy a menetdíjak általános leszállítása mellett különösen a szomszédos forgalom, valamint a nagyobb távolságokra terjedő forgalom részére nagyon alacsony menetdíjak állapotának meg, egyáltalán pedig hogy az azelőtt fennállott oly bonyolított menetjegyszerűsítés lényegesen egyszerűsítették.

Mint hogy mindazoknak a követelményeknek csak az úgynevezett zóna-díjszabási rendszer képes teljes mérvben megfelelni, ennélfogva a magyar kir. államvasutakon általánosságban most is fennálló személydíjszabást leptették életbe 1889. évi augusztus hó 1-én.

A zóna-díjszabás a zónák tekintetében 2 csoportba van beosztva, tudniillik: a szomszédos és a távolsági forgalomba.

A szomszédos forgalom ezelőtt 2 zónát tartalmazott, míg jelenleg 3 zónába van felosztva.

Ezekbe a zónákba az állomások ezelőtt akként voltak beosztva, hogy minden állomásra nézve az I. zónába a legközelebbi állomás, valamint a 2-ik állomáson belüli fekvő megállóhelyek, a 2. zónába pedig a második állomás, valamint azon túl a harmadik állomáson belüli fekvő megállóhelyeket osztották be.

A távolsági forgalom 14 vonalszakaszról áll és részére a zónák kilométeres távolságok alapján akként lettek megállapítva, hogy az I. zóna 25 kilométerig terjed, és a II. zónától a XI-ig a távolságok 15—15, a XII. és XIII. zónákban pedig 25—25 kilométerrel emelkednek, míg a XIV. vonalszakaszba mindazon állomási viszonylatok tartoznak, amelyek távolsága 25 kilométeren túl terjed.

Az évek során szerzett tapasztalatok azon eredményre vezettek, hogy úgy a vasut, mint az utazó közönség érdekében fekvőnek mutatkozott, hogy a zóna-díjszabásban bizonyos kisebb mérvű — a rendszer lényegét nem érintő — módosítások eszközöltesse. Ez tudvalevőleg 1896. március 1-től kezdve meg is történt. Azóta a szomszédos forgalomnak három zónája van, még pedig a távolság szerint (1—10, 11—15 és 15—20 kilométer.)

tartson törvényt felelte. Colombine halállal szeretné suttani a merénylőt, de Pierrot nemesen megkegyelmez neki, mondván: „eredj utadra Armány, a Szerlem megkegyelmez neked! Legyőztelek s nem árthatok többé én nekem...”

De ez csak a darab, mondják önk, — hol e mögött a szelid marquis regénye? Egy szóban elővá-hatják e regényt, csak nézzenek a vigjáték első kiadásának a címlapjára. Azt fogják ott olvasni, hogy a darab „Madame la Vicomtesse d'Artigny-nak” van ajánlva...

Ugy vélem, hiába törnének a fejünket azon: mi vihette Madame d'Artigny-t arra, hogy a szelid marquisra vessa a szemét. Mi érdekelhette Trianon legkacérabb udvarhölgyét abban a sápadt, ábrándos költőben, aki félt a nőktől s kinek zavarán annyit mulattak a dámák? Azt hiszem, a hölgyek annyival sikeresebben és szeretetreméltóbban tudják eltitkolni előlünk cselekvésük indító okait, mert többnyire maguk se tudják ezeket az okokat... Lehet, hogy a Richelieu herceg tudós szerelmi művésze után az újdonság ingere vonzotta a vicomtesst a szelid marquis felé... lehet, hogy csak az összehasonlítás kedvéért kacérkodott vele, de az sines kizárva, hogy egy pillanatra komolyan megtetszett neki Monsieur de Saint-Aubin. Én részemről azonban azt hiszem, hogy nem szabad a vicomtesst azzal vádolnunk, hogy annyire megfélekedett volna magáról! Madame d'Artigny nagyravágyó volt és Richelieu marsall után a királynak akart ő tetszeni. Igen, csakhogy a király előtt nehéz volt ám feltűnni! A vicomtesse úgy vélte célját legjobban elérhetni, ha valami bájos szerepben felléphet a felség előtt a „petits cabinets” szinpadán. De ki írja meg neki ezt a „petits cabinets”?... Ekkor vetette a szemét a szelid marquisra. Szükségtelen mondanom, hogy Monsieur de Saint Aubin nem

volt nehéz préda. Mikor a költő azt látta, hogy végre akad egy nő, aki nem mosolyog féltékenység és zavarán, aki nem kerüli őt, hanem a hivalkodásból megtérve, szerelmesen hallgatja szavait, — nem természetesen-e, hogy akkor rég megálmodott pástörnőjére ösmert benne? Pár hét alatt teljesen a vicomtesse rabszolgájává lett.

— Bergeronette, — suttogá egyszer térdre borulva előtte, — oh mondja, mikor könyörül rajtam?

— Mon berger, — felelt a vicomtesse mosolyogva, — akkor, ha majd egy szép költeményben megénekli szerelmünket...

Mondjam-e, hogy Monsieur de Saint Aubin csak tulboldognak érezte magát, hogy ezt az örömtől meglehetően bálványának? Nekiült és rajongó lelkesedéssel írta meg „boldog Pierrot”-ját. Azért olyan gyöngéd, azért olyan bájos az, mert minden végtelen szerelmét belehelte rímeibe, a mit csak a csalfa vicomtesse iránt érzett.

Maga a szeretetreméltó Bernis bibornok nézte át a darabot és fogadta el a királyi kis szinpad számára. A szereposztásról volt szó: Madame d'Artigny játszotta volna Colombine-Bergère-t, a marquis pedig Pierrot-t. De ki játszassa Arlequin-t? A költő elgondolkodott. Boldog volt, s nem lehetett többet szüksége nyilvános diadal-maskodásra, de azért bizonyos naiv bosszúszerttel mégis azt szeretne volna, ha a legyőzött Armány szerepét tulajdon az a vetélytárs játszassa, aki elől ő elhódította pástörnőjét. Szegény marquis! Ha megmondom önknek, hogy ez a látszólag legyőzött vetélytárs nem volt más, mint Riom chevalier, akkor azt hiszem, önk is már előre szívéből fogják sajnálni Monsieur de Saint Aubin. Még a legkacérabb asszonyoknak is van egy gyöngő oldala, amely felől csak olyan védtelen, mint a legtapasztalatlanabb leány: nos ha az egész férfi világ a vicomtesse rabja,

Az 1. és 2. zóna részére fennállott menetdíjak fenntartása mellett a 3. zóna menetdíjait a három községi részére 50,30, illetőleg 20 krajcárral állapították meg.

Együttal pedig az I. osztályú távolsági forgalmi menetdíjak általános mintegy 20 százalékkal lettek felemelve és azonkívül a XIII. és XIV. vonalszakaszú menetdíjak is megfelelően szabályoztattak, mi által az utóbbiakban is csekély díjfelemelés állott be.

Ennek utána áttérve a zónadíjzabás által elért eredményekre a szállított személyek, valamint az azok után elért bevételek következően alakultak:

Év	A pálya hossza km.	Szállított személyek	Bevételek forint
1888.	4.455	5.047.500	6.811.000
1889.	5.084	8.944.900	4.375.000
1890.	5.176	15.690.000	9.363.300
1891.	5.969	19.739.400	11.121.100
1892.	7.656	28.623.700	16.326.400
1893.	7.721	31.504.500	17.607.500
1894.	7.747	32.583.100	19.301.400
1895.	7.828	34.318.000	19.740.400
1896.	7.850	35.442.000	22.169.700
1897.	7.915	32.174.100	20.784.500
1898.	7.980	33.146.400	21.472.300

Mint ennek a táblázatnak adataiból kitűnik, hogy a szállított személyek, mint a bevételek azonnal a zónadíjzabás életbeléptetésével rendkívül nagy mérvben emelkedtek, amennyiben még az 1889. évben — holott a zónadíjzabás ezen évben csak 5 hónapig állott fenn — az előző évvel szemben a szállított személyek száma 5.047.500-ról 8.944.900-ra, tehát 3.897.400-zal azaz 77%-kal, a bevételek pedig 6.811.100 frtről 8.437.500 frtra, tehát 1.626.400 frttal azaz 20%-kal emelkedtek, míg a pálya hossza csak 429 kilométerre, azaz 9%-kal emelkedett. Mily mérvben emelkedett azonban a személyforgalom a lefolyt 10 év alatt, ez abból kitűnik, hogy a fenti táblázatokban foglalt adatok szerint az 1888. évről az 1898. évre a szállított személyek száma:

Az I. osztályban 105.700-ról 556.500-ra, tehát 450.800-zal = 426%; a II. osztályban 1.175.300-ról 6.354.000-ra, tehát 5.178.700-zal = 443%; a III. osztályban 3.766.500-ról 26.235.900-ra, tehát 22.469.400-zal = 596%. Összesen: 5.047.500-ról 33.146.400-ra, tehát 28.098.900-zal = 557%.

A bevételek pedig: Az I. osztályban 521.700 frtről 1.787.500 frtra, tehát 1.265.800 frttal, azaz 24%; a II. osztályban 2.121.200 frtről 8.502.500 frtra, tehát 6.381.300 frttal, azaz 301%; a III. osztályban 4.168.200 frtről 11.182.300 frtra, tehát 7.014.100 frttal, azaz 168%. Összesen: 6.811.100 frtről 21.472.300 frtra, tehát 14.661.200 frtra, azaz 216%-kal emelkedtek, míg a pálya hossza csak 3525 kilométerrel, azaz 79%-kal emelkedett.

A fentiekben kifejtett adatok világosan bebizonyítják, hogy milyen fényesen bevált a zónadíjzabás és hogy milyen teljes mérvben életrevert az a cél, mely annak életbeléptetése alkalmával az alkotók szemé előtt lebegett, amennyiben első sorban a m. kir. államvasutak, habár a megnevezett személyforgalommal az üzleti kiadások önként érthetőleg szintén megfelelően emelkedtek, a személyforgalomból mégis jelenleg sokkal nagyobb hasznot húznak, mint az az előtti években, de a legnagyobb, kimérhetetlen haszonnal volt a zónadíjzabás az ipar és kereskedelem fejlődésére, valamint egyáltalában az általános

mezőgazdasági és kulturális érdekekre. A zóna jubileuma alkalmából halás kezelettel emlékezzünk meg Baross Gáborról, a nagy reformerről és elismeréssel mindazokról, akik az ő művének megteremtésében és továbbfejlesztésében részesek voltak.

Petőfi emlékezete.

Budapest, július 31.

A segesvári Petőfi-ünnepre lerándult fővárosi vendégek ma reggel érkeztek vissza két külön vonaton a keleti pályaudvarra. Az első vonaton jöttek Zsiliinszky és Vörösmarty államtitkárok, a főrendiház, a képviselőház, a székesfőváros és a Petőfi-társaság küldöttei. A második vonaton érkeztek az egyetemi ifjuság és a különböző társulatok és egyesületek küldöttségei. Az utasokon egy csöppet sem látszott meg a nagy utazás fáradalma, mert a magyar államvasutak igazgatósága igen jól gondoskodott a kirándulók kényelméről. E. Kovács Gyula, a kolozsvári Nemzeti Színház tagja — mint említettük — alig hogy elszavalt a segesvári honvédszobor előtt Jókai Apotheozisát, rosszul lett. A budapesti önkéntes mentő-egyesület kirendelt őrsége rögtön ápolás alá vette a jeles művészt, akit csak egy órai kezelés után sikerült egy kissé magához téríteni. A művész még most is a honvéd síremlék mellett levő órházban fekszik és Haller Lujza grófnő ápolja. Ma reggel, mint bennünket értesítene, teljesen magához tért a művész és rövid idő múlva már el is hagyhatja a betegágyat.

Az ő-budai református templomban tegnap Petőfi emléktét kezelettel újította fel egyházi szónoklatában Mészáros Sámuel, a gyülekezet lelkéze. A hazafias pár lelkes szavakban méltatta a nemzet Tyrtaeusának világot meghódított költészetét s lángoló hazaszeretétét.

Az egyesült asztaltársaságok központja Petőfi Sándor halálának felszázados évfordulója alkalmából tegnap este fényes ünnepélyt rendezett a Baross-utca 45. szám alatti helyiségében. Az elnököt megnyitotta Bíró János tartotta, amely után az asztalok dalárdája több hazafias dalt adott elő. Beszédet mondtak: Seter László, dr. Kovács Ödön, Bárdny Sándor, Mészáros Daniel. Székely Menyhért elszavalt a Talpra magyart, Dura Máté és Zemlényi Gyula pedig saját költeményeiket szavalták. A szép hazafias ünnepélyt a Szózat hangjai zárták be.

A Posta- és Távirat Altitsték és Szolgák Köre tegnap este fényesen megünnepte a legnagyobb magyar költő emlékét a Petőfi-szobor előtt. Mintegy ötszáz diszruhás altiszt és szolga vonult fel a Petőfi-szobor elé a kör zászlaja alatt a dalárdával. Miután a dalárda Burghardt karnagy vezetésével elénekelt a Szózatot, Nagy Lajos elnök szép beszéd kíséretében megkoszorúta a szobrot. Ezután a dalárda elénekelt a Talpra magyart és Koszoru István határos beszédében magasztalta a nagy költőt. A Himnusz hangjai zárták be a szép ünnepélyt, melyen mintegy ötezer ember volt jelen.

A tegnap lezajlott nagyszabású nemzeti ünnepségek alkalmából a már említettek közül is nagyszabású távirat érkezett az ünnepély színhelyére, melyeket Bartók Lajos, a Petőfi Társaság alelnöke a társas ebéd alatt olvasott fel. Most is egyre érkeznek a megkésztet üdvözlő sorok Európa minden részéből, sőt a tengerentúlról is, melyek fényes bizonyítékai ama általános tiszteletnek és csodálatnak, amellyel az egész világon Petőfi neve iránt viseltetnek.

Bauszner Guido, Fogaras vármegye főispánja a következő levelet küldte Bartók Lajosnak, a Petőfi Társaság alelnökének:

Nagyszabású alelnök ur! A segesvári Petőfi-szobor két évvel ezelőtt tartott leleplező ünnepélyem legnagyobb sajnálatomra, akkori gyöngékedésem miatt személyesen nem vehettem részt, — most pedig feleséggel együtt felejtethetetlen, drága jó édes anyánk iménti elszenderülése folytán legmélyebb gyászban lévén, fájdalom, szintén nem jelenhetek meg a Petőfi Sándor nagy költőnk halálának 50-ik évfordulója alkalmából Segevárt e hónap 30-án tartandó emlékünnepélyen. De mint két évvel ezelőtt, úgy most is szellemileg bizonyára ott jelen leszek ugyanazon lelkesedéssel és ugyanazon érzelmeikkel, melyeknek két évvel ezelőtt kifejezést adtam a Petőfi-emlék végrehajtó bizottságához intézett levelemben. Ezen érzelmeimhez járul a jelen alkalommal vérbetetlen örömmel a felett, hogy valahára elhárítani sikerült azon gyötrelmes félreértéseket, melyek erdélyi szász testvéreimet passzív magatartásra indították az akkori Petőfi-ünnepélyvel szemben, és hogy tehát most már semmi kétség, hogy erdélyi szász testvéreim a jelen alkalommal kerülve a Segevárt összejött többi ünnepelő honfitárral, szívvel, lélekkel fogják leróni a legbenső kegyelet adóját a halhatatlan magyar szabadsághaltnak és költőnk Petőfi Sándor iránt. Vajha ez mielőbb oda vezetne, hogy a félreértések az erdélyi szászok és a magyarság közt egyáltalában teljesen megszűnjének és így mindkettő az ön becsület és őszinte barátság felbontathatlan köteléke fűzze egymáshoz, melynek előfeltételét a kölcsönös bizalom, valamint a kölcsönös érdekközösség világos megismerése képezik és melynek létesítését, mint országos képviselő, évek hosszú során át csekély erőmhez képest előmozdítani iparkodtam. Adja az Isten, hogy úgy legyen! Fogadják, nagyszabású alelnök ur kiváló tisztelettel őszinte nyilvánítását és legszívlevesebb hazafiai üdvözlőmet, melylyel maradtam, Fogaras, 1899. július 28-án, alázaatos szolgája: Bauszner Guidó főispán.

Pildner Ferenc orsz. képviselő betegségével mentette ki távolmaradását. Bartók Lajoshoz irt levelében többek közt így szól:

Igen köszönöm hozzád intézett szép leveledet. Aláírom minden szavát. Igazad van, a segesvári Petőfi-ünnepélyen vetegyenek részt, akiket a haza és műveltség szeretete egyesít, erős a hitem és reményem, hogy a magasztos ünnepélyen kigyul hazafias lelkesedés szikrája gyujtani fog. Majd így végzi levelet: Egy ily kimagasló történelmi alak ünnepelésénél a valóság és faj, vagy nemzet nyelvkülönbség nem képezhet válaszfalat. Fogadd sto. Pildner Ferenc.

volt, ő neki viszont a chevalier parancsolt. Titokban ezt az ördögösen ravasz hódító szerette ő évek óta s ez a nagyravágyó kalandor volt a szövetségese közös nagy terveikben. Ha éppen akarják, elmondhatom, hogy maga a Monsieur de Riom beszélt rá a vicomtesse, hogy a királyi kedves állásra pályázzék, mert ez neki is rést nyitott az udvari cselzvényekben... Természetesen, hogy akkor, mikor Madame d'Artigny a marquisval kecséskodott, a chevaliernek szinleg le kellett győznie magát a költő által. Tüzelnie kellett őt valamivel...

Monsieur de Saint Aubin szinte szégyenkezve adta elő a vicomtesse, hogy szeretné, ha Riom ur játszana Arlequin szerepét, — bizonyos gyermekes féltékenységgel sugta meg neki, hogy boldog volna, ha az udvar is tanuja lehetne diadalának. Mondjam-e, hogy a kacér vicomtesse egy nagyot nevetett s kész örömmel adta beleegyezését. Megígérte, hogy ő maga fogja rávenni a szerep eljátszására a chevaliert...

Volt-e boldogabb ember a világon a marquisnál, mikor a próbák megkezdődtek? Amiből a vicomtesse még mindig semmit se akart juttatni neki, bőven kivette ő a részét abból a próbák alatt: végre, ha szinpadilag is, de ölelhet, csókolhatta bálványát!... Hisz erre való tekintettel már előre úgy írta ő a darabját, hogy Pierrot menőit többet csókolassa Colombine-t a pástornő mentől több és szerelmesebb vallo-mást tegyen neki! Ő maga volt a rendező és szerelme gerjedelmében mindig úgy találta, hogy Colombine sohse szavalja elég hévvel ömlő géseit s főleg hűségesküjét nem mondja elég meggyőző lelkesedéssel. A végtelenségig ismételtette a maga szerelmes jeleneteit és pedig a konokul mosolygó Riom szemé láttára... Ha diadalmas-kodott is felette, mintha érezte volna a veszét — napról-napra jobban gyűlölte újól. Arlequin

szerepét sohse találta eléggé visszataszítóknak s esetről-esetre mindig belejavított valami aljas vonást: hadd legyen csak annál nagyobb a végén a szerelem diadala az Armány felett... Egyre győzötte féltékenységgel a vicomtesse. A kacér asszony csak nevetett és csitította őt, mint valami gyermeket, de utóbb kezdte már unni a dolgot. Annnyival is inkább, mert más oldalról a chevalier is görbe szemmel kezdte nézni a marquisval való ölelkészését.

Végre bejelentették a vigjátékot a királynak s ő felsége maga tüzte ki az előadás napját. Csak erre várt Madame d'Artigny. Most már megvolt a darab, megvolt a szerep, be is tanulta, — nem volt többet szükség arra a komikusan érzélgő költőre, kinek ömlengéseit eddig az ügy érdekében békésen kellett elviselni. Egy napról a másra modort változtatott a szellemes vicomtesse.

És akkor az eddigi boldog órák helyett nehéz próbák következtek a szegény marquisra. Ő, az erdei magány kedvelője, a virágok barátja s a nimfák ábrándos keresője, mit sem értett ebből az emberi fondorlatból, de a szíve szakadt meg belé. Csak azt látta, hogy bálványa és tanítványa most egyszerre hanyagul és unottan darálja el azokat a szerelmes részeket, melyekre ő olyan gyöngéden betanította s hogy Colombine ellenkezőleg sokkal engedékenyebben fogadja az Arlequin esábitó szavait, semmint a szerepben meg volt írva. Hiába hivatkozott a szövegre. Colombineja rá se ügyelt többé, hanem ott, ahol vissza kellett volna taszítania Arlequin, ott ellenkezőleg olyan kéjesen csókolta meg a esábitót, mint ahogy őt, Pierrot-t kellett volna csókolnia... Csak azt látta, hogy más fuvalom szólalt meg a vicomtesse áprilisi szívében, hogy nem őt szereti többé, hanem azt a vetélytársát, akiről ő azt hitte, hogy mindörökké legyőzte.

— Bergeronette — sottogá a bus marquis — hát nem szeret többé?

Madame d'Artigny a szemébe nevetett... És attól fogva nagy bánat költözött a Monsieur de Saint Aubin lelkébe. Nem szólt többet semmit, nem zaklatta féltékenységgel Colombine-t, csak napról-napra sorvadt és fogyott. Alig volt már ereje játszani... Könnyek voltak a szemében, mikor epedő bánattal susogta a Pierrot vallo-mását s egyszer hangos zokogásban tört ki, ahogy a Colombine hazug hűségesküjét hallá... Az előadás előtt két nappal beteg lett s bejelenté Madame de Pompadournak, hogy nem fog játszhatni. Agvában érte a vicomtesse ismét hazugan érzélgő levele, melyben Madame d'Artigny minden szentekre kérte őt, hogy ha félholtan is, csak játszzék, mert a király biztosan ott lesz... Szegény szerelmes! Még egyszer utoljára lépre ment s azt hitte, hogy a vicomtesse tán mégis csak őt szereti s azért hívja annyira, hogy Colombine szerepében igaz szerelmet vallhasson neki...

A tavasz legfényesebb ünnepélye volt az a trianoni délután... A park egy arkádiai sarkában a szabadban állott a szinpad s a nézőtéren a király bársonyszéke körül egész Versailles ott volt. Ő felsége rendkívüli jóakarattal nézte végig a darabot; tán csak magát a vicomtesse személyét részletezte nagyobb jóakarattal... Azonban csodálkozott, hogy Monsieur de Saint Aubin igérete ellenére ismét csak vigjátékot irt. A szereplők kitűnőek voltak. Colombine-Bergere gyönyörűen nézett ki, pompás volt Arlequin, mint a totem-es ábitó, de szinpadí hatás dolgában egyik se mérkőzhetett Pierrotval. A marquis valami nyugtalanító, szinte megdöbbentő lázas hévvel játszott... Barátai, kik az előbb félholtan látták, egész csodálkoztak hírtelen átalakulásán. Hát azt csakugyan senki se tudta, még a

Levelet küldött még dr. Müller püspök is Nagyzebenből.

A belügyminiszter, mint értesülünk, megadta az engedelmet a Petőfi-Társaságnak arra, hogy országos gyűjtést rendezzen a Petőfi-ház javára.

A vidéken.

Fiume: Fiume polgársága a szabadság lángelkű hőse iránt bensőséget érzett tiszteletének kifejezésül egy szalaggal ellátott ezüstkoszorúval járul Petőfi Sándor dícsőítéséhez. A polgárságunk nevében bátorokunk Nagyszombatot megkérni, sziveskedjék a jelzett s a mai vontaattal az ottani alispáni hivatal címére küldött koszorúkat átvenni és azt a magyar szabadság dicső költőjének és hős katonájának szobrára letenni. Fogadja stb. Zängerle Gr., Struppi V., dr. Magyánder Samu bizottsági tagok.

Gödöllő: Délután 3 órakor leplezték le a Petőfi emléktáblát a Petőfi-téren levő Dömsödi házon, a melyben egykor Petőfi lakott. Ünnepi beszédet Polner Zoltán mondott, aki átadta az emléktáblát az előjárásának. Azután Róssa István szavalta el az „Egy gondolat bánt engemet” című költeményt. A dalgayesület énekelte ért véget az ünnep. A várost fellobogózták.

Kiskőrös: Petőfi szülővárosa ünnepelte ma lelkesen Petőfi halálának félszázados évfordulóját. Az ünnepség egyházi része délelőtt a római katolikus és zsidó templomokban, délután 5 órakor az ág. ev. szentegyházban folyt le. Onnan a közönség felvonult a költő szobrához és miután elénekelték a Szózatot, Benedikty Andor mondotta el megnyitó beszédét, majd Biró Dezső elszavalta *Abrányi* Emil gyönyörű költeményét, mire felugrott a Honfi-dal a dalárok aikain. Hazafias dalokat énekelve zárandokolt a közönség a költő szülőházához és ott Pósa Lajos, aki Bródy Sándorral a Petőfi-társaság képviselőjében jelent meg az ünnepen, elszavalta zugó tapsvihár közt remek költeményét. A versből inue két gyönyörű strofa:

Innen szállt ki fecskeszárnyon,
Mint az Isten madara!
Ringatja a derengő ég
Félpirosló hajnala.
Vissza-vissza száll félszékere
Vigan csaperegre ..
Szerre csapogó ágról-ágra,
Berekéről-berekre.

Behellli a virágos,
Tarka mezők illatát,
Meggördik a délibábnan ...
S égere csapja föl magát!
S mint pacirta, reménységet
Dalolgat a népknek ...
Ereszkedik, mint egy kendő,
Az égből az ének.

A *Talpra magyar* gyűjtő dalával ért véget a lélekemelő ünnep, amelyen nemcsak a környék egész lakossága részt vett, de messze vidékről is sokan ide zárandokoltak. Külön kiemelkedéssel volt képviselve Halas városa a polgármester vezetése alatt. Az ünnepség után banket volt.

Körmöcbányán egyszerűen, de magasztos meghatottsággal és lelkesedéssel tartották meg a Petőfi-ünnepet a Szarvas-szálló nagytermében. A dalárda

rajtaért szerelmesek sem, hogy mit látott a költő közvetlen az előadás kezdete előtt a színpalak mögött. Észvesztő ölelésben kapta rajta a vicomtesst és a chevaliert s most már tudta, hogy szive bálványa csakugyan nem őt, hanem vetélytársát szereti ... Mint a villámcsapás sújtotta le e tudat a sorvadt, beteg embert, de a következő pillanatban már valami végzetes erővel ruházta fel egy gondolat ... Játsszani akart Colombineal meg egyszer. És a szegény Pierrot játszott olyan szívbekapó bánatosan, olyan megrázó szerelmesen, — olyan veszedelmes jókedvvel, hogy a közönség már valami ijedt gyönyörűséggel csüggett szavain. Colombineal való első nagy jelenetében annyi epedő kétségbeesés volt, hogy ő felsége négy és félszer helyeslőleg bólintott a fejével s tapsra emelte kezét ... Csak akkor tulozott kissé a marquis, mikor a Colombine vallomását kellett meghallgatnia: szinte gyölködő hévvel szorítá ekkor magához: Az eskü jelenetét meg határozottan elrontotta, — ő maga valami végzetes komolysággal esküdte meg örök hűségét, de a vicomtesse fogadalmának hallatára egyszerre érthetetlenül felkacagott ... Jöttek az Arlequin jelenései; mikor a kacér Colombine bizonyos indokolatlan hévvel túrta a csábító ölelést, egyszerre azt látta a közönség, hogy Pierrot elképedve bámul rájuk s elfeledi a mondókáját ... No de hisz ezek mellékes apróságok; mindezek dacára viharosan nagy és egyre növekvő hatással haladt a darab.

... Az utolsó jelenésnél voltunk. A csalódott Pierrot összerogyott a fa alatt s valami oly megdöbbenő kétségbeeséssel szavalta bánatát, hogy szinte zavart mozgás volt észrevehető az uri társaság sorában. Azt a részt, amelyben előadja, hogy azért még mindig hisz kedvesében és csak egy utolsó próbára akarja tenni, kissé hanyagabban játszotta a marquis ... Megjelent Amor s jelenté Pierrotnak, hogy az őt kereső Colombine már nyomában van s mindjárt itt lesz. Pierrot hátrányában s csakugyan meglátta kedvesét. Most jött el a

a „Talpra magyar”-ral nyitotta meg az ünnepélyt; utána Manner Mihály tartott lelkes és hazafias szónoklatot Petőfiről és ünnepeletése jelentőségéről. Wargha kissasszony hatással szavalta Endrődy Sándor alkalmi költeményét. Utoljára a Himnusz énekeltek el.

Mármaros Sziget. A Petőfi-ünnepben óriási közönség részvétele mellett tartották meg tegnap a Petőfi-emlékünnepélyt. A rendező bizottság élén Lator Sandor alispán állott. Az ünnepélyre, amelyen a szlatalini bányász-zenekar és a dalkörök is közreműködtek, a régi honvédek lobogók alatt sorakoztak. Petőfiről *Vékony* Antal főgimnáziumi tanár tartott nagyhatású emlékbeszédet, Szabó Sándor gyönyörű, lendületes alkalmi költeményét *Mokcsay* Zoltán vármegyei aljegyző szavalta nagy hatással, ifj. *Gavallér* Lajos és *Majoros* pedig a nagy költő költeményeiből szavaltak. A szabadban lefolyt ünnepélynek, amelyen a tüzoltók is testületileg voltak jelen, az idő nagyon kedvezett. Este *Komjátty* debreceni színtársulata Jókai „Apotheosis”-át és *Vahot* Imre „Budavár bevételé”-t adta elő nagy közönség jelenlétében.

Nagyszalonta: Az itteni katolikus templomban nagy közönség részvételével ünnepi istentisztelet volt Petőfi emlékézetére. A templom hajójában katalfalk volt *Petőfi* archepével. Kovács Márk plébános gyászmisét mondott.

Pécs: Városunk ma ünnepelte Petőfi emlékét a Nemzeti Kaszinóban óriási közönség jelenlétében. Dr. *Jobst* László ügyvéd szép megnyitó beszéde után a pécsi dalárda rendkívüli sikerrel énekelte Petőfi „Talpra magyar”-ját. *Váradi* Antal „Petőfi visszatér” című szép költeményét viharos tapsok közt szavalta el. A műsor többi pontjai is tetszést arattak. Délben fényes ebédet adott *Jobst* ügyvéd *Váradi* Antal tiszteletére. Az ebéden jelen voltak többek közt báró *Fejérváry* Imre főispán, *Tormai* alispán, *Majorossy* polgármester.

Pápa: A Petőfi-ünnep fényesen sikerült. Az ünneplők a városházáról vonultak *Mészáros* Károly polgármester vezetésével a Petőfi-házhoz, ahol ezrekre menő néptömeg gyűlt egybe. Az ünnepi beszédet *Harmos* Zoltán, a Jókai-kör alelnöke mondotta. Pápa városi különben még ebben az évben fel akarja állítani Petőfinek és Jókainak a szobrát is.

Pancsova: Az itteni hazafias egyesületek tegnap szépen sikerült ünnepet rendeztek Petőfi Sándor emlékére. Ünnepi beszédet *Tomka* Károly, hertelendyfalvi lelkész mondott, aki Petőfinek bajtársa volt. A beszéd nagy hatást tett. Különös elismerés és dícséret illeti meg a német dalgayesületek tagjait, kik bár nagyrészt nem is beszélnek magyarul, mégis magyar szívet és magyaros lelkesedéssel vettek részt az ünnepélyen. A város fel van lobogóva.

Radegund: Szívvél-lelékekkel résztvünk a magasztos nemzeti ünnepélyen. A Radegundban időző magyarok.

Szászsebes: Képviselőnk választása által a Petőfi-ünnepélyen résztvenni, fájdalom, akadályozva vagyunk. Hazafias üdvözlésünket ez uton ki nyilatkoztatjuk. Szászsebes város polgármester-helyettese.

Szombathely: A Szombathelyi Nemzeti Szövetség szintén kegyelettel ülte meg a mai nagy napot. Dél-előtt 11 órakor Petőfi-ünnepélyt rendezett, melyen ott voltak: *Ernusz* Kelemen főrendiházi tag, *Reiszig* Ede főispán, dr. *Károlyi* Alajos alispán vezetése

szinleges öngyilkosság perce. Kihuzta törét: a közönség még elcsudálkozott s dicséretre a színpadi kiállítás díszes voltát, hogy a marquis nem közönséges festett fagyilokkal, hanem valóságos törrel jelent meg. És olyan természetes mozdulattal dofte mellébe, hogy a néző igazán nem tudta megérteni, merre csusztathatta el a gyilkol hegyét: igazán, annyi való művészettel sápadt el és vonaglott utána a földön, hogy a király maga is összeresztett és hangos bravóval jutalmazta meg ... Colombine kissé unottan lépett elő s fáradtan szavalta el a kedvesét kereső pástornő keserveit. Látszott a vicomtesse, hogy már előle undorodik azoktól a csókóktól, amelyekkel majd Pierrot-t életre kell keltenie. Végre oda lépett a szerepét továbbra is kitűnően játszó, színlegesen öngyilkos pástornőhöz. Lehajolt mellé, hogy átfogja a nyakát ... De ekkor egy iszonyatos jalkiáltás tört elő a Colombine ajkairól.

A király s az udvar a rémültől megkövesedve álltak körül a vérben fetengő Pierrot-t. A szelid marquis haldokolva tápáskodott fel; zýongye mosoly vonaglott ajkai körül, ahogy a királyra felpillantott:

— Sire, bocssáson meg, hogy ... így ... utolsó pillanatban ... változtattam darabomban ... Rossz volt a ... vége, — Colombine mégis boldogabb lesz ... Arlequinnel ... Pierrot mehet ... Sire, jó éjszakát ...

Ő felsége a legkegyelmesebben méltányolta Monsieur de Saint Aubin alattvalói hűségét.

— Ime, uraim, mondá ünneplés hangon — a marquis ur bizonyára tulzott kissé alattvalói hűségében, de mégis dícséretes tőle, hogy ha élete árán is, de beváltotta királyának tett ígérétét és mindnyájunk meglepetésére vigjátékából szomorujátékot rögtönzött ...

alatt a vármegyei tisztikar, *Ethen* polgármester és *Kisfaludy* rendőrőrkapitány vezetése alatt a városi tisztikar, *Kassay* pénzügyigazgató vezetése alatt a 48-as honvédek, ugyszintén testületileg jelentek meg a tüzoltó-egylet, azzharcoos-egylet, a kath. legényegylet, az ipartestület, az árvaházi növendékek, a szociáldemokrata munkások, a pincéregylet, dalárda, a tornaegylet nagyobb részt zászlójuk alatt. Az ünnepély a tornacsarnok nagy udvarán folyt le óriási közönség jelenlétében. A dalárda nyitotta meg az ünnepélyt a Himnusz eléneklésével, utána dr. *Ernusz* József, a Szombathelyi Nemzeti Szövetség elnöke tartott lelkes hangon beszédet. Volt még több beszéd és szavalat is és az ünnepet a Dalárda éneke zárta be. Az ünnepély után a rendezőség Jókai „Apotheosis”-át osztotta ki a közönség között, délután 4 órakor pedig mulatság rekesztette be a nagy napot.

Ugra: A református paplak falára, ahol Petőfi a szabadságharc alatt meghalt, *Bölonyi* József intendant emléktáblát állított, amelyet szép ünneppel ma lepleztek le. Az evangélikus református templomban *Nagy* Imre lelkész ünnepi beszédet mondott.

(Ünnep Marienbadban.)

A Marienbadban furdőző magyarság, mint levezelőnk táviratozza, fényesen sikerült Petőfi-ünnepet rendezett a városháza dísztermében. Az ünnepség délelőtt 11 órakor kezdődött díszes és előkelő hallgatóság előtt, amely zsufolóság megtöltötte az ez alkalomra nemzeti színekkel díszített tágas termet. A polgármesteri emelvény fölött magyar cimere díszelt, alatta a király szobra virágoktól környezve. Ott voltak: báró *Harkányi* Frigyes és *Bródy* Zsigmond főrendiházi tagok, *Mandel* Pál, *Visontai* Soma, *Lányos* Leó, *Sámuel* Lázár országgyűlési képviselők, *Vadnay* Andor főispán, *Singer* Zsigmond, *Csatáry* Lajos miniszteri tanácsos, *Hüvös* József vasuti vezérigazgató, dr. *Szabó* István bíró, *Glück* Frigyes, *Kaiser* Lajos plébános, *Veress* Kálmán táblai bíró, *Helsing* Zsigmond, dr. *Kovács* Jenő budapesti ügyvéd, dr. *Bartha* Sándor, *Kovács* Mátyás, *Erreth* János, *Opri* Péter postaigazgató, báró *Lippe* Vilmos, *Purghy* Mihály, *Kelemen* István, *Csik* István, *Polgár* Gábor, *Gábel* Gyula, *Cseri* Ede, *Lichtenberg* Kornél, *Markbreit* Sándor, *Szautner* Gusztáv stb. Az ünnepséget dr. *Visontai* Soma beszéde nyitotta meg. Petőfi politikai költeményeinek parafrázisát nyújtotta és gyűjtő szavakkal fordult a közönséghez, amely messze hazájától ily fényesen megünnepelte legnagyobb költőjének és szabadsághősének emlékét. Majd *Ujházi* Székely Kornélia szavalta lelkes tüntetés mellett *Abrányi* Emilnek *Petőfi* című költeményét s úgy szépségével, mint hangjának melegségével elbűvölte a közönséget. *Ney* Leóna, *Ney* Dávid leánya magyar dalokat énekel és bájos megjelenésével, hangjának üdőségével, tökéletes művészetével nagy tetszést aratott. Szűnni nem akart a lelkes éljenzés, midőn *Ágai* Adolf lépett ezután az emelvényre. *Ágai* Petőfit mint költőt, mint hőst és mint vértanút jellemezte, nagy tetszést keltett különösen, amikor előadása végén Kelet felé mutatva így szólt:

— Ahol az a csillag ragyog, én is odavaló vagyok.

Végül *Grünfeld* Alfréd művészi tőkélyű zongorajátékával és *Grünfeld* Henrik virtuóz hegedű-játékával ragadták el a közönséget. *Grünfeld* Alfrédnek briliáns technikával előadott magyar ábrándja után az egész közönség felállt, lelkesen éljenzett, hölgyek kendőket lobogtattak. A lelkesedés áttragadt az ünnepségen szép számban megjelent nemetekre s különösen angolokra és amerikaiakra s mindannyian együtt éljeneztek velünk magyarokkal. Két órakor a gyogyteremben nagy díszebéd volt, amelyen vagy 200 ember vett részt. Az első felköszöntő, a királyra báró *Harkányi* Frigyes mondta, utána *Visontai* Marienbad város polgármesterét, dr. *Herziget* köszöntötte föl, aki a városháza dísztermét az ünnep céljaira átengedte. Végül *Ágai* Adolf mondott szellemes szavakban köszönetet az ünnep buzgó rendezőinek, dr. *Kovács* Jenőnek és dr. *Bartha* Sándornak, akiket a marienbadi magyarság az egész ünnepség alatt elhalmozott ovációkkal a Petőfi-ünnep szép sikeréért. Kedves meglepetés volt a magyar nyelvű étlap, amelyet *Ziska* vendéglős nyomtatott.

Szófa: Participons cordialement jubileum votre grand poète, hommage à sa mémoire sacrée. Éljen szabad Magyarországnak. Redaction Courrier des Balkans.

Wörishofen: A kegyelet ünnepélyére mi is veletek egyesülünk, habár szeretett hazánktól távol vagyunk. A Wörishofenben levő magyarság nevében *Gál* Domokos alispán.

KÜLFÖLD.

Goluchowski és Hohenlohe. A harmas szövetség ujra jelt ad életéről és létezéséről: gróf *Goluchowski* külügyminiszter augusztus 6-án vagy 7-én *Ischbe* utazik s onnan átrándul *Aussee*-ba, ahol *Hohenlohe* herceg német birodalmi kancellár

üdül. *Goluchowski* csak nemrég jött vissza párisi utjáról, a francia fővárosban pedig találkozott és értekezett *Hohenlohe*val. Erről a találkozóról eddig mit sem tudott a világ. A külügyminiszter, míhelt *Ischlbe* érkezik, jelentést tesz a királynak párisi utjáról és *Hohenlohe*val folytatott beszélgetéséről s e konferencia után fogja meglátogatni német kollegáját.

A legcsufosabb bukás. Soha, amióta parlamentek léteznek e földön, nem bukott meg kormányjavaslat oly csufosan, mint ma a belga kabineté. Brüsszeli tudósítónk táviratozza, hogy a parlament mai ülése sokban hasonlított a hírhedt bécsi parlamenti jelenetekhez. A klerikálisok egymás ellen és mindenki ellen vad zenebonát csaptak. A képviselőház végre elvetette az összes, nem csekély számú választási törvényjavaslatokat, köztük a *Van der Peereboom*-kormányt is. A kormányjavaslat egyetlen egy szavazatot sem kapott.

A helyzet a lehető legzavarosabb. Senki sem tud tanácsot adni sem a kormánynak, sem a királynak. Maga a király a legválságosabb dilemmák közé kerül. Valószínűleg feloszlatja a képviselőházat s új választásokat rendel el, hogy ily úton megtudja a nép véleményét.

A belgrádi merénylet.

Budapest, július 31.

Körülbelül sejthető most már, hogy a stárijális bíróság, amely *Knezevic*s merényletét tárgyalja, minő ítéletet fog hozni. Bizonyára ki fogja jelenteni, hogy a radikális párt cimboraságot tartott a merénylővel s így a párt igen tekintélyes része, főképp azonban *Pasic*s felelős ama gyilkossági kísérletért. *Sándor* király mondta ma a nála tisztelgő hivatalnokoknak, hogy a radikális párt vezérei közönséges gyilkosokkal jártak karöltve. Azt hisszük, hogy *Sándor* király ezt nem találomra mondta, meggyőződésből szent a meggyőződést oly információk kelthették benne, amelyeket a vizsgálóbíró utján kaphatott. Az sincs kizárva, hogy ebben az esetben az óhaj az apja gondolatnak, az *Öbrenovic*soknak igen kellemes volna, ha a királygyilkosság megkísérlésének nehéz vádjával tiporhatnák le azt a radikális pártot, amely oly sok álmatlan éjszakát okozott nekik.

Belgrád, július 31.

A *Male Noviny* kivonatát közlő *Vucis* volt pénzügyminiszter és *Gruics* pétervári követ leveleiből.

Az egyik levélben, amely *Ilic*s *Alexa* lelkésznek szól, aki most szintén fogságban van a merénylet miatt, *Gruics* sértő hangon nyilatkozik *Milán* királyról és olyan dolgokat mond, amelyek a közrend megbontására irányulnak.

Egy másik levélben, amelyet állítólag *Petrovic*s *Blázso* hozott Pétervárról *Vesznic*snek, *Gruics* keményen elítéli a szerb kormány eljárását és csodálkozik azon, hogy a szerb kormány olyan egykedvűen veszi a szerbiai eseményeket, ami hősiesség multjával sehogysem egyeztethető össze.

Hivatalos szerb körök véleménye szerint *Gruics* tábornoknak ez a levele okozta, hogy azonnal visszahívták pétervári állásáról. Minthogy azonban sem *Vucis*, sem *Gruics* nem vett részt a merényletben, nem üldözték őket tovább. *Vucis* már külföldre utazott családjával.

Belgrád, július 31.

Gruics tábornok tegnap külföldre utazott. A vizsgálóbíró még három embert bocsátott szabadon azok közül, akiket a merényletben való bűnrészesesség gyanúja miatt letartóztattak.

Zimony, július 31.

A rögtönítélő bíróság vizsgálóbírja ma szabadon bocsátotta *Ivanovic*s *Pál* jogászt, továbbá *Szodomszki* *József* és *Pantelics* *Urosz* vegyészeket, mert bebizonyult, hogy nincs részük a merényletben.

Zimony, július 31.

Sándor szerb király tegnap *Milán* király jelenlétében az összes aktív állami hivatalnokokat fogadta, akiket *Pantovic*s belügyminisztériumi osztályfőnök vezetett eléje. A hivatalnoki kar hódolatára és szerencsekívánataira *Sándor* király nagy jelentőségű beszéddel válaszolt, amelyben egyebek között erősen hangsúlyozta, hogy hű és odaadó hivatalnokokat remél maga előtt látni és nem pártfeleket. Jövőre hallani sem akar olyan hivatalnokokról, aki egyik vagy másik politikai párthoz tartozik, de legkevesebb azokról, akik a radikális párthoz tartoznak, a melynek vezérei közönséges gyilkosokkal járnak karöltve. Annak a hivatalnoknak, aki becsületesen

és lelkiismeretesen akarja teljesíteni kötelességeit, semmi köze sincs a politikai pártokhoz. Olyan hivatalnokokról, akik a radikálisokkal csak rokonszenveznek is, hallani sem akar.

Sándor király beszédét nagy lelkesedéssel fogadta a hivatalnoki kar, amely után a két király a nyugdíjazott hivatalnokokat fogadta, akiket *Avakumovic*s volt miniszterelnök vezetett eléjük. A nyugalmazott hivatalnokok előtt *Sándor* király ugyanolyan szellemben nyilatkozott, mint az aktív hivatalnokok előtt. A napokban a Szerbiában élő osztrák és magyar alattvalók ezertagu küldöttsége fog tisztelegni *Sándor* királynál.

A Figaro leleplezései.

Páris, július 31.

Cuignet tudvalevőleg a Henry-féle hamisítványok tárgyalásánál terhelő vallomást tett a semmitőszék előtt *Du Paty de Clam* ezredes ellen. A *Figaro* most a hivatalos akták után a semmitőszék egyesült tanácsának tárgyalásából közli, mint akarta *Du Paty de Clam* *Cuignet* terhelő vallomását lerontani. *Du Paty de Clam* így szól:

— Tiltakozom az intrikák ellen, hogy most Henry összes hamisításait reám akarják fogni. 1896. október 16-án *Gonse* tábornok magához hivatott és elmondotta, mint jártak el, hogy *Walsin-Esterházy* bűnét *Dreyfus*ra tolják. Mikor *Gonse*től távoztam, így szólt hozzám:

— Ön megértette, ugy-e?

Henry, aki jelen volt a beszélgetésen, hozzátette:

— Megértette, hogy mit akarunk ezzel mondani.

En megértettem. *Gonse* tábornok tudta, hogy én *Walsin-Esterházy*val érintkeztem. Később meghagyta *Gonse*, hogy *Esterházy* védőjével titokban találkoztak és megparancsolta, hogy két szemüveget viseljen a találkánál.

Du Paty de Clam visszautasítja a vádat, hogy része volna Henry hamisításaiban.

Továbbá azt állítja, hogy annak idején nem tőle tudta meg a *Libre Parole* elsőnek a *Dreyfus* elfogatásáról szóló hírt. Erről a dologról vagy ötven más ember tudott kivülé és valószínűleg ezek egyike mondotta el. Tagadja ezután, hogy ő a szerzője a *Blanche* és *Esperanza* aláírással bíró hamisított leveleknek. *Du Paty Henry*-ra tolja a gyanút, a ki *Walsin-Esterházy*val jó viszonyban volt és *Piquart*-t gyűlölte. Vallomását a semmitőszék előtt így fejezi be:

— Nagyon csodálkozom, hogy főnökeim, akik fölhasználtak, most így cserben hagynak. Nem hittem volna, hogy *Gonse* tábornok, akinek oly nagy szolgálatot tettem, kiszolgáltatt engem és azt mondotta, hogy a míg ő él, addig engem nem áldoznak föl.

Du Paty de Clam ezredesnek ez a vallomása, aki még hozzátette, hogy szükség esetén adatokkal tudja bizonyítani szavainak valóságát, nem tett semmi hatást *Cuignet*-re. *Cuignet* így felelt:

— En bebizonyítottam a vádjaimat és kész vagyok azokat újabb bizonyítékokkal igazolni, úgy hogy mindenki osztani fogja meggyőződésemet.

A semmitőszék egyesült tanácsai tárgyalásainak aktáiból a *Figaro* közli még *Freystädter* kapitány vallomását, aki tagja volt a katonai bíróságnak, amely *Dreyfus* elítélte. *Freystädter* azért akart vallomást tenni, hogy a maga részéről esetleg hozzájáruljon az igazság kiderítéséhez. Azt vallotta, hogy a katonai bíróság egy állítólag előkelő személyiségnek a katonai bírósággal közölt véleménye alapján ítélte el *Dreyfus*ot. Ez az előkelő személyiség azt állította, hogy bizonyítéka van *Dreyfus* bűnösségéről. Henry e tárgyalás alatt *Dreyfus*ra mutatott és így szólt:

— Voilà le traître. (Ime az áruló!)

Freystädter továbbá azt vallotta, hogy még az irásszakértők és különösen *Bertillon* véleményét fogadta el döntő bizonyítéknak a katonai bíróság.

Az elnök: Igaz az, hogy *Dreyfus* szenvedelmesen követelte, hogy szembesítsék azzal a bizonyos előkelő személyiséggel? És hogy Henry, amikor *Demange*, *Dreyfus* védője a teljes igazság elmondását követelte, azt felelte, hogy a katonatiszt ismerhet olyan titkokat, amelyeket még a sipkájára sem bíz?

Freystädter: Az igaz.

Freystädter századosnak egyébként csak arról volt szabad vallania, hogy mily hatással volt Henry vallomása a bírakra.

Ha a semmitőszék tagjai egyéb kérdéseket is akartak intézni a tanuhoz, mint például a titkos okiratok előterjesztésére vonatkozólag, *Mazeau* elnök azzal szakította félbe a kérdezősködő bírót:

— La question ne sera pas posée.

Csak egy ily kérdést vetett föl mag *Mazeau*, ezt: Felmutatta-e Henry a tárgyalás alatt a „Cette canaille de D...” tartalmu okmányt is.

Freystädter kapitány nem válaszolt egyszerű nemmel, hanem megragadta az alkalmat a következő kijelentés megtételére.

— Egyesegyedül a borderó került szóba a hadbírószág mind a négy ülésén.

Ez volt az első küzvelen bevallása a hadbírószágí eljárás törvénytelségének.

Páris, július 31.

Freystädter hadbíró után *Lopinet* rendőrfőnököt hallgatták ki, aki a *Dreyfus*-pör tárgyalásán mint akkor is rendőrprefektus vett részt. *Lepine* azt vallotta, hogy a tárgyalásnak nem volt semmiféle ünnepies jellege. Űrea, semmitmondó volt a vád épp úgy, mint a vallomások és egyik sem tartalmazott semmiféle konkrét tényt. Csakis személyes nézeteket lehetett hallani *Dreyfus*ról, azok is érdektelenek voltak és egyáltalán nem érintették az affaire anyagát. A vádolt viselkedése tragikus helyzete dacára nem volt alkalmas arra, hogy szimpatiákat ébresszen. Szenvtelen, erőltetett hangon védelmezte magát, közben ideges rángatózás közt, de minden jökiáltás és a felháborodásnak ama kitörései nélkül, amelyek magukkal szokták ragadni a hallgatóságot. Világosan emlékszik *Lepine* Henry szinpadias viselkedésére, mialatt *Dreyfus* árulónak bélyegezte. *Bertillon* zavaros meggyarazatait senki sem értette meg és *Lepine*nek az volt a benyomása, mintha a hadbírószág tagjai azt mondanák:

— Ez a polgárember untat bennünket, nekünk nincs annyi meggyarazatra szükségünk, hogy kitől származik a borderó.

Majd egy kérdésre válaszolva, kijelentette *Lepine*, hogy a hadügyminisztérium jelentést kért tőle *Dreyfus* életpályájáról. Állítólagos szerelmi viszonyairól nem lehetett semmit sem megtudni, de határozottan konstataitott, hogy *Dreyfus* kártyás klubokba sohasem járt és e tekintetben bizonyára összeeszerelték *Maxime* *Dreyfus*szel, aki nagy összegekben szokott kártyázni.

A *Figaro* közli továbbá *Sandherr* ezredesnek 1895. január 5-ikén kelt levelét is, amely teljesen lerontja a *Dreyfus* beismeréséről terjesztett legendát. E levél története a következő: *Civry*, az *Echo de l'armée* főszerkesztője a lefokozás napján, ott a kinos jelenet alatt *Attel* kapitánytól hallotta a beismerő vallomás meséjét és ehhez képest írta meg tudósítását, amelyet azonban a nyomdába küldés előtt a részletek beigazitása végett előterjesztett *Sandherr* ezredesnek, akivel intim barátságban volt és pedig az *Echo* egy külmunkatása, *Georgin* ezredes utján. E tudósításra válaszul *Sandherr* levelet küldött a katonai lap szerkesztőjének és abban ezt írja:

Ne közölje kérem ezt a cikket, mert hamis és kellemetlen következményei lehetnének. *Dreyfus* semmiféle beismerő vallomást nem tett *Attel* előtt. Egyszerűen csak ismételte azt, amit *du Paty* *Dreyfus* kapitánynak *Mercier* tábornoktól hozott, t. i. *Mercier*nek azt az állítását, hogy ha *Dreyfus* okmányokat szolgáltatott ki, ez azért történt, hogy fontosabbakat kapjon értük. *Dreyfus* maga semmiféle beismerő vallomást nem tett. Ezt a dolgot tehát egyáltalán ne érintse. Egyébként mennél kevesebbet beszél ön erről az ügyről, annál jobb reánk nézve.

Civry ezt a levelet adta *Galiffet*nek, aki most, ha nem hamisított levél, elküldi *Rennes*be. Ha kitűnének, hogy ez a levél is csak hamisítás, azonnal megindítják *Civry* ellen a büntető eljárást család miatt. A hamisítás csak a revízió ellenségeinek műve lehet, akik így remélik az ügyet diskreditálni.

Páris, július 31.

Ma szabadlábra helyezték *du Paty de Clam*ot. *Cuignet* vallomásai a vizsgálókat során teljesen elvesztették értéküket. Érdekes, hogy a vezérkar annak idején éppen *Cuignet*tel állott elő, hogy *Dreyfus* bűnösségét bizonyítsa.

Cuignet meghazudtolását és *Du Paty de Clam* szabadlábra helyezését sokféleképp kommentálják. A legelterjedtebb vélemény az, hogy a bíróság *Gonse* és *Boisdeffre* tábornokokat tartja bűnösöknek. Jó forrásból merített hírek szerint, a rennesi pör lefolyása után rögtön perbe fogják ezt a két tábornokot.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 31-én uj előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgál-

jon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztassanak tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszaradni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben óhajt lenni kedves közönségével.

•007.

Az angol írók jövedelméről olykor hihetetlen hírek szállnak világra. Egy-egy novellájukkal néha többet keresnek, mint a kontinens sok jeles nagysága egész élete működésével s egy-egy novellájuk vidám szárnyon röppül át a népszerűség birodalmát, tengeren innen és tengeren túl.

A legjobban honorált angol írók közé tartozik Rudyard Kipling s néki is aránylag a legnagyobb jövedelmű munkája a

•007

című elbeszélése. A Scribner's Magazineben jelent meg először, és szerzője hétézeröttszáz frankot kapott a folyóirattól. A múlt évben Rudyard Kipling kiadta kötetben, tíz más novellával. Ez a kötet kétszázötvenezer frankot jövedelmezett, tehát novelláinkint huszonegyszeröttszáz frankot. Összesen tehát harmincezer frankot hozott a

•007

A mese mindössze hatezer szóból áll, s így minden szó öt frankot jövedelmezett. Eltekintve Rudyard Kipling munkáinak irodalmi értékétől, már ez a mesés honorárium is érdekessé teszi az elbeszélés közlését, mely a Budapesti Napló mai számában kezdődik meg. A

•007

egy lokomotív s első szereplését írja le Rudyard Kipling humorral teli, világhírű tolla.

HIREK.

Toloncház vagy főrendiház.

— ... Mert, ha Petőfi Sándor élne, nem ünnepeznék, hanem melénk dugnák a toloncházba.

— Ugyan ne mondjon olyant, amit maga se hisz.

Hát bizony vagy a toloncházban vagy a főrendiházban, s a magyar géniusz szempontjából sokkal kívánatosabb volna az előbbi ház, mint az utóbbi ház. Tapasztalataink ugyanis azok, hogy a méltóság ellankasztja a talentumot és megöli a zsenialitást, no meg olyan közel vagyunk még azokhoz az időkhez, amikben rebellisek voltak apáink és nagyapáink, hogy korán kellett kezdeni a megalkuvást azoknak, akiket véletlenül nem kötetett fel Haynau, hogy elhígyjék nekik a szánombánomot. S az alku mindenütt szép és okos dolog, lóvásárban, politikában, csak éppen a költőnél csunya. Szegény lelkű ember az, aki úgy képzeli el Petőfit, hogy apró szivességek fejében gyerekkori baklővéseknek adta volna ki a kissé haragos verseket, hogy tessék elfelejteni. Hogy azt mondta volna: Fialtam voltam, magával ragadott az idő, azt se tudom, kérem, hogy mit irtam... Azért hát csak maradjunk a toloncházban. Képzeljük csak a valószínűbbet el. Az idő nem változott volna, ő, az egy ember hiába állott volna az útjába. A Deák Ferencnek nevezett tisztességes jövedelmét ki nem hozta volna a sodrából a poétaság. Az is nagyon valószínű, hogy Petőfi Sándor nem ült volna be Madarász apó és Csátár Zsig

bácsi közé bus magyarnak, hanem először is teljesen és visszavonhatatlanul hátat fordított volna a jól szituált, gömbölyded pocakú hazudozásnak, amely teóriákat állít föl a rendek közt mutatózó anyagi sánccok áthidalására, maga azonban minden teoria nélkül egyszerűen leesi az általános fözelékről az aulágot — s Pfeiffer Sándor lett volna Petőfi Sándorból. A polgári tisztesség nevében elválasztották volna tőle a feleségét. S az öreg Sándor itt forgatta volna fel a világot, a tisztességes polgári alapot s a mikor belökdösték volna ide a mi kerületünkbe a kapitánysághoz, azt mondta volna neki Krecsányi kapitány: — Sándor, Sándor, hát magának soha se jön meg az esze? — S hetven csavargóval együtt ülve Sándor, ez a nagy lélek, hogy ontaná a csupa rebellis gyöngyöt...

*

Arról van szó tudniillik, az apróbetűs sorokban, hogy szombaton éjjel egy munkásgyűlésen Pfeiffer Sándor politikai vezér ur bátor volt megkockáztatni azt, amit utána én is megeselekedtem, hogy Petőfi Sándort a toloncházban szánta és nem a méltóságok közé. S ezen a rendőrtisztviselő megbotránkozott s bár hivatalos küldetése nem engedi meg neki, hogy részt vegyen a vitában, mindon beszédben beleszólt. Szóval, olyanformán folyt le az ülés, hogy: — ezt mondja Marx, ezt mondja a magyar királyi államrendőrség, ezt Lassalle, ezt a magyar királyi államrendőrség. A két vélemény csodálatosképpen sohase találkozott. Azok az urak tudniillik mindent jobban akartak tudni, mint Majsai rendőrfogalmazó ur. Sőt azt mondják némelyek, akik olvasták, hogy könyveket is irtak, homlokegyenest ellenkező irányzatú könyveket, mint a melyeket a rendőrség ir... Számár könyveket — s ez menti a rendőrfogalmazó urnak azt a fáradozását, hogy azt a sok munkást, aki az éjszakát becsületes polgári lumphelyett gyűlésezésre fordította, mindenképpen igyekezett kihozni a sodrából. Egy szónoktól egész estére megvonta a szót, a butákat felvilágosítani igyekezett s végül szétverette a gyűlést. Magyarul kötekedésnek mondják, amit a fogalmazó ur csinált, kötekedésnek a végletekig, no meg, hogy aztán a rendőrök ugyancsak a szociológ fogalmazó parancsára, vagy tán csak szokásból — beugráltak az ablakon át abba a szobába is, amibe a munkások családjai menekültek a kardlap elől, hát ez is — kötekedés.

S voltaképpen ezért szeretnék pár sort írni. Amit előbb irtam Petőfiről, az csak kitérés, arra való, hogy a mondanivalómat lehetőleg értelmetlenül tegye. Akkor tán megértik a rendőrségnél is.

*

Imádnivaló, drága, arany nép a magyar. Csendes, nyugodt méltóság, széles mederben hömpölygő kedély, lassu és hatalmas, mint a Duna... Micsoda józan, komoly és erős szívű emberek ezek s milyen nagy hatalom az a Pfeiffer Sándor nevezetű ember, aki csendet int a szemével s az előbb csak szólóban, szóval, aztán meg harminc rendőrrel, karddal és pálccával kötekedő fogalmazó urnak a haja szála se görbül meg. Ugy távozok, hogy azt hiszi, hogy neki van igaza.

Nincs a világon nemzet, ahol az ilyesmit csak úgy szárazon vinné el, aki kötekedett. Német földön, francia földön patakban folya a vér, vegyesen, egy árokban csunya piszkos proletárvér és szép tiszta rendőrvér. Sokfelé azzal vesztette el a szocialista tömeg a lábait alól a talajt, hogy verekedett. Ki lehetett mondani rá a szentenciát, hogy: — kárteknő, hogy le kell ütni, mint a kutyát, mert harap, s csodálatos, hogy ez a mi derék népünk micsoda nyugalommal, uri méltósággal tűri, ha fricskázzák az orrát. Nagy dolog ez, kérem, tessék felbecsülni — s ha föl tetszik érni észszel, hogy mi az, ha egy provokált, újra meg újra provokált tömeg a maga indulóját énekeibe szétoszlik hékességesen.

amikor szétverik s csendes lenézéssel tárgyalja le magában a fogalmazót, aki pedig ugyancsak ügyesen igyekszik kihozni a sodrából — akkor tessék leborolni a magyar előtt. Nagy vagy... A szocializmusodhoz, a mit kicsi emberek átgyurtak neked házilag a magad használatára — semmi közöm, a hited nem az enyém, a vallásod se, a politikád se, sőt alulirott esekélyeségem, mint jómódu burzsoá ugyancsak lenézem a proletárt — de nagy vagy édes magyarom. S mintán nagy a gyanum, hogy holnap levelet kapok valakitől, aki kikacag, mert a budai munkások háromnegyed része Klein, Schwarz, Tischer, Fischer, Mischer — hát előre felelek ezeknek is. Ez az igazi a nagyságban. Az ide szakadt is az lett, ami az itt született, higadt, komoly ember, akinek csak tessék szalmaszállal csiklandozni az orrát, ha ez jó mulatság, nem is veszi észre.

S azzal a Petrovics nevű emberrel, aki később a jobban hangzó Petőfi névvel cserélte föl az eredetét, azzal sok baj lenne, fogalmazó ur. Azzal nem lehetne komázni. Még a szeme se jól állott neki. Az poéta volt tudniillik és nem politikus. Az azt kiáltotta volna: hajrá! — s ebből baj lett volna. Szóval oda térek vissza, ahonnan elindultam. Hogy a főrendiházba nem jutott, annak örülünk mi. Hogy a toloncházal kapcsolatban nem kell bajokodni vele, annak örüljenek önök, akik a tisztességes polgári rendre vigyáznak néha nem éppen okosan. Nagyon meggyűlöne vele a bajuk.

(Th.)

Budapest, július 31.

— Személyi hírek. Hohenlohe herceg német birodalmi kancellár ma Ausseebe érkezett. — Dr. Müller Kálmán miniszteri tanácsos, egyetemi tanár, a Rókus-kórház igazgatója, szabadságtújáról a fővárosba visszaérkezett.

— Tompa Mihály emléke. Feketehegyről írja tudósítónk: A feketehegyi fürdő közönsége szombaton kegyeletos ünnepet rendezett Tompa Mihály szobránál. A gyönyörű koszorúkkal és a költő sírjáról szedett virágokkal díszített szobornál Szell Kálmán nagyszalontai esperes imát mondott, azután Hollósy István elszavalta erre az alkalomra irt ódáját, Engelthaler kisasszony pedig a költő egyik költeményét. Este hangverseny volt a rimaszombati Tompa-szobor javára, amelyen közreműködött: Cziegler kisasszony (Budapestről), Dobso J., Lanner Ferencné és dr. Papp Dezső.

— A mi ünnepünk. Mivelhogy nincs itthon a vezér, szabadon ünnepehet ez a mi szabad csapatunk. Nincs, aki megtiltsa, hogy fátylát gyujtsunk az ő dicsőségének ezen a helyen, ahol az ő erős keze szokta lobogtatni a szabadság, a szabadelvűség, a demokrácia fátyláját. Egy-két percre abbahagyjuk a munkát és ünnepi tisztelgésre emeljük fegyverünket, amelynek újabb dicsőséget hozott ez a mai nap. Hálával köszöntjük azt az ezer polgártársunkat, aki e mai napon a mi vezérünk kezébe adta a szászsebesi választókerület mandátumát. Tiszta mandátumot tiszta kézbe. Szeretnénk kezét szoritani valamennyiökkel, akik mostantól fogva magukénak vallják Vészi Józsefet, akit mi régtől fogva szeretettel, bámulattal, büszkeséggel vallunk a magunkénak. Való igaz, hogy tisztesség a kerületre is, ha Vészi József képviseli a nemzet tanácsában, de nagy a mi tisztességünk is, hogy a mi sorainkból került ki a magyar parlamentnek legújabb ékessége. Köszönet a szászsebesi kerület derék választópolgárainak, akik megszerezték nekünk ezt a sátoros ünnepet. És köszönet annak a sok, sok jóbarátunknak, aki velünk ünnepele ezen a napon. A fővárosból és az ország minden részéből és külföldön nyaraló magyaroktól halomszámra érkeznek hecczánk a szives üdvözlések. Vészi József barátai, politikai bajtársai és ellenfelei is, a magyar közélet előkelőségei, újságíró társaink és olvasóink, tömegesen küldik üdvözlésüket Vészi Józsefnek és nekünk is, az ő munkája osztályosainak. Aradról és Ausseeből, Marienbadból és Kolozsvárról ontja a szeretet, nagyrebecsülés, öröm és elismerés lelkes, kedves, jóleső nyilatkozásait a táviró. Velünk ünnepele a magyar sajtó, amelynek Vészi József egyik legnagyobb díszje, büszkesége. A mai estilapok szívbéli meleg hangon méltatják a jelentőségét ennek a választásnak, amely az egész magyar zsurnalisztikát megtisztelte Vészi Józsefben, a Budapesti Újságírók Egyesületének elnökében. És elküldte kollektív üdvözlését a bécsi sajtónak egy esomó kitüntetésé is, akikkel gyakran összemérjük fegyverünket — és Vészi József mindannyiszor első a csatasorban —

de a kik a nemes ellenfélben lovágiasan megbeszülnek a penna kitűnése érdekében. Készletet mind azoknak, a kik velünk ünnepelek ezen a mi ünnepnapunkon. Készletet a távollevő vezér nevében is, a magunk nevében is. Tiszteletre emeljük a foggyvert, a szerszámot. Aztán folytatjuk a harcot, folytatjuk a munkát, megújult harci kedvvel, meggyarapodott erővel. Lelkünkbe új bátorságot, karunkba új erőt önt az ő diadala, a legelső harcok, a legelső munkás diadala.

— **Kitüntetések.** A szerb király *Simonffy* Imre királyi tanácsost, Debrecen város polgármesterét a III. o. Takova rendjellel, *Márk* Endrét, a debreceni delegációs elnökét és *Vécsey* Imrét Debrecen város főjegyzőjét a IV. oszt. Takova rendjellel tüntette ki.

— **Dewey demantál.** Triesztnék amerikai vendége, a cavitei győzelemről és a langyos kávé történetéről nevezetes *Dewey* admirális néhány napon át lázban tartotta a diplomatakat. Egy interviewer ugyanis azt írta, hogy *Dewey* nézete szerint a legközelebbi háború, amelyet Amerika meg fog vívni, Németország ellen lesz. Több se kellett a lapoknak: a legfantasztikusabb hírek keltek szárnyra s a hágai békes hangulat nyom nélkül kipárolgott az emberek fejéből. Az óvatossabbak kételkedni kezdtek az amerikai tenger-nagy nyilatkozatának hitelességében, félig-meddig azonban mégis lehetségesnek vélték az esetet, mert hisz egy ilyen vőn tengeri főka, ha még hozzá amerikai, akármilyen kellemetlenségre képes. Ez az utóbbi kombináció azonban hajótörést szenvedett a mai papon, mert ime, két távirat nullává redukálja a veszedelmes interviút. Ime a két távirat:

New York, július 31.

A *New York World* jelenti Washingtonból: *Hay* külügyi és *Long* tengerészeti miniszter lehetetlennek tartják, hogy *Dewey* tengernagy Németországról úgy nyilatkozott volna, amint azt neki tulajdonítják.

New York, július 31.

A *New York World* triezsi távirata szerint, *Dewey* tengernagy, midőn az ismeretes interviút megmutatták neki, amely azt az állítólagos nyilatkozatát tartalmazza, hogy Amerika legközelebbi háborúját Németország ellen fogja viselni, megjegyezte, hogy nincs ideje arra, hogy minden hazugságot, amit Triesztbe érkezése óta róla írtak, megerősítsen vagy megcáfoljon.

Trieszt, július 31.

Dewey hajója, az *Olympia*, holnap felszedi horonyát és elhagyja a kikötőt, *Dewey* tengernagy azonban még néhány napig itt marad és kirándulásokat tesz barátaival Trieszt környékére.

— **Hiányzol nekem.** Szegény leány — és szegény *Leoneavallo*. A *Bajazzók* kompanistája nyugodalmas bürger, se hosszú haja, se semmi művészi formája s mégis utólrta a nagy emberek végzte, az a passzív végzet, ami rajtuk kívül, csupán csak velük dolgozik. Szerelmes lett bele egy gazdag amerikai leány, egy kissé talányos leány, aki tudniillik gazdag is volt, előkelő is volt — s a mellett énekesnő is volt és pedig a *Folies Bergeresben*. No meg piktor is. Mióta azonban először meglátta *Leoneavallót*, csak szerelmes volt és semmi egyéb. Járt utána mintha az árnyéka lett volna, kísérte városról-városra. Ahol *Leoneavallo* megjelent, oda bizonyára hamarosan megérkezett miss *Maffiat* is. *Leoneavallo* pedig a maga kis családi melegében élt szép esendően, teljességgel nem kalandosan, nem bohém módon s azt se tudta, hogy létezik egy kisszasszony, aki él és — hal érte. Mert meghalt. Genéből írják, hogy itt már megunta a teljesen egyoldalú szerelmét s egy fogadóban megmérgezte magát. Letérdelt a rövidre nyírott hajú, kemény koponyájú, inkább katona, mint művészfejú ember arképe előtt s meghalt. Előbb írt egy levelet is a mesternek. Azt írta bele: — Hiányzol nekem, mint a világosság az élő lényeknek, amelyek hirtelen megvakultak . . . Tovább már nem folytathatta. A mérég elvette az erejét . . .

— **A Budapesti Szünidei Gyermektelep Egyesület** tegnap és tegnapelőtt szállította haza a július hó folyamára kitelepített 280 szegény gyermeket. A pályaudvarokon a hazatérők hozzátartozói várták az egyes csoportokat s boldog örvendezéssel ölegették a piros pozsgás arcu virgoc kis telepeseket, akikben sok szülő alig ismerte föl az egykori vezna, csenevész, lehangolt gyermekét. Az egyesület teljesen meg lehet elegendve az eredményével; az egész hónap folyamán csak néhány könnyű lefolyású beteges fordult elő, a gyermekek súlybeli gyarapodása egészen megfelelő volt, s az utazások is minden baj nélkül folytak le. Az augusztus hónapra kitelepítendő csoportok öltöztetése ma délelőtt történt meg a nagyszámú utcai iskolában s az egyes csoportokba felvett gyermekek elutazása holnap, augusztus 1-én lesz, még pedig a következőkben: Zebegénybe és Trecsenbe délelőtt 9 óra 15 perckor a nyugoti pályaudvarból; Környebányára és Hegybányára pedig ugyanaznap délelőtt 9 óra 35 perckor a keleti pályaudvarból.

— **A felfedezők.** A hosszú farkocs országában összeültek a szociológusok meg a politikusok. Azon tanakodtak, hogy az angol mivel hódította meg a világot. Ki is sütötték, hogy minden „kunszt“-nak az a nyitja, hogy az angol hajóra szállt, végig vitorlázta a tengereket saholtalált egy olyan kicsi helyet, mint a tenyere, ott menten letűzte az angol lobogót.

A tokiolainak tudvalevőleg most az az ábrándjuk, hogy ők is játszhatnának egy kis hódítósdit. A bölesek fent kifejtett véleménye szerint tehát úgy lehetne olesón világbirodalmat csinálni Japánból, ha felfedeznének itt is, ott is egy darab világot. Eddig igen okosan volt a dolog, minden rendben is volt szépen. Csak hajóra kell még ülni, s mielőtt a vasmaeskát felhúzzák, meg kell nézni még a térképet is. Arról pedig menten kitűnik, hogy nincs ezen a földgömbön semmi sem, amit még fel lehetne fedezni, ha csak az éjszaki sarkot nem. Az éjszaki sark? Mond valamit! Ha más nincs, ez is jó. Végre is ott van a világ sarka s onnét legkönnyebben ki lehetne emelni az egészét.

Igy esett hát, hogy Japánban elhatározták, hogy expedíciót indítanak fel az örök jég országába. Jól tessék figyelni, nem tudományos expedíciót, hanem hódító hadjáratot. Vagy tán ipar is lesz ott még, jégaszaló gyár! A tokiói nemzetgazdászoktól ez is kitelik.

— **Kisiklott gyorsvonat.** Veldenből táviratozza tudósítónk: Ma éjszaka félórával éjjel után kisiklott a gyorsvonat *Grafenstein* és *Rückersdorf* között a Dráva hídja közelében. Három kocsi tökéletesen összezuhadott. A gyorsvonat háromszáz utasa közül öt veszedelmesen, harminc-negyvenen könnyebben sebesültek meg, *Waltis* pályafelügyelő és *Neischek* katonai szabó meghalt. A vonaton számos magyar ember és budapesti lakos is utazott, de szerencsére senki sem sebesült meg közülük. A szerencséslenül jártaknak az első segítséget dr. *Gerber* budapesti orvos adta, aki éppen a gyorsvonaton utazott. — Bécsből jelentik, hogy a gyorsvonat kisiklásának oka az, hogy a három első kocsi kapcsolólánc elszakadt, amire az összetörölődött kupék lezuhantak a töltsérel. A telegráfnak nagyon megrongálódtak.

Bécsi tudósítónk jelenti: A vasuti katasztrófa áldozatai közt van egy budapesti utas is. Megsebesült, de sebe csak jelentéktelen, egy vágás a tenyerén. A nevét nem leheteti biztosan megállapítani; némelyek *Lauterer* Konrádnak, mások *Otto* Konrádnak mondják. Azt tudják, hogy az illető bankhivatalnok Budapesen.

— **Letartóztatott számtanácsos.** A rendőrség ma letartóztatta *Gubits* György hetvenhároméves nyuz. miniszteri számtanácsost *Kinizsi* utca 29. sz. alatt levő lakásán. A letartóztatásra a pénzügyigazgatóság egy följelentése és az ennek alapján megindított vizsgálat adott okot. A följelentés szerint *Gubits* hamisított nyugták alapján rendszeresen fölvette sok olyan hivatalnok özvegy nyugdíját, akik már nincsenek is életben. A vizsgálat *Gubits* ellen olyan terhelt adatokat derített ki, hogy a rendőrség letartóztatta. *Gubics*, aki negyvenhét esztendeig volt állami szolgálatban, évek óta üzta a manipulációt hamis nyugtákkal. Szombaton délelőtt is egy nyugtát mutatott be, amelyre a pénzügyigazgatóságnál kifizették a negyedéves nyugdíját. Az illető hivatalnok később észrevette, hogy ő egy már elhalt özvegy nevére fizette ki az utalványon fölütetett összeget. Rögtön megvizsgálták a nyugtát és észrevették, hogy hamisítva van. Délután már megítették az esetről a jelentést a rendőrségnek, amely ma délután négy órára megidézte *Gubicsot*. Hat órákor házkutatást tartottak nála és félórával később már a rendőrség börtönében ült. *Gubicsot* 1896 ban nyugdíjazták, azóta visszavonultan élt. Hét leánya közül öt férjnél van, a hatodik vele lakik, a legkisebbik pedig jelenleg *Nagy-Enyeden* van látogatában.

— **Robbanás egy tűzijátékon.** *Nápolyból* táviratozzák, hogy a tegnap este rendezett tűzijátékon nagy szerencsétlenség történt. Felrobbant egy tűzijátékszer s az explozió megölte azt az embert, aki meggyújtotta a tűzijátékszeret. Kivüle harmincötven sebesültek meg, néhányan veszedelmesen.

— **Ismétlés.** Rohoneon akkor döntöttek le egy szobrot, amikor minden fát kidöntöttek volna a magyar földből s minden virágot kiteptek volna, amely magyar talajból szivta az életet. Az abszolútizmus idején döntöttek ki azt a szobrot, amely a magyar szabadság kivívásának emléket hirdette. Jövő vasárnapon pedig ugyanezt a szobrot visszateszik a helyére s az öreg *Wenzel* János, aki már negyvennyolcban is pékmester volt, oda fog állani a szobor elé s ugyanazt a beszédet fogja elmondani, amelyet első ízben mondott el. Hogy ezt a beszédet ennyi év után sem felejtette el az öreg. . .

— **Felkasság.** Tegnap ünnepelték *Bátorkeszin* *Gross* József és neje, *Binetter* Anna, aranylakodalmukat. A jubiláló párt unokájuk, *Goldberger* Izidor, a budapesti országos rabbiépítő intézet hallgatója, szép beszédben üdvözölte.

— **Midás!** Fent a lesötétebb *quartier* latinban, közel az igazságügyi palota háta mögött a *Bullier* vendéglő hírhedt termeiben holnap megterítik a hosszú banket asztalt. Holnap este van, holnap este gazdag a bohém negyed, megvendégeli hát *Karl* urat, aki letépte egy nagy képű törénytudórol az álarcot, és pompás számarfület helyezett el a koponyája két oldalán. És mint ahogy *Midás* királyról susogta a sás, hajnal felé majd az asztalon táncolnak már a jókedvű legények, és kitor belőlük az édes gyü-lölködés a higvelejtő megfontolt urak ellen és kiáltják majd torkuk szakadtából:

— *Quesnay* de *Beaurepaire* nek számarfüle nőtt, hosszú, hosszú számarfüle!

És *Beaurepaire* ur, ha meghallja, bizonyosan rémülten szalad a tükör elé!

— **Kérem a! azattal!** *Hagenbacher* Kunigunda, aki *Markt*reiba való illetőségű, bamba jutott. Rendes foglalkozása a szappannal házalás volna, de hát ebből nem lenne semmi különösebb szerencsétlenség. Hanem úgy kell lenni valahogy, hogy lopót, mert a hatóság, amint ezt köburi jelentés alapján írja néhány német lap, körözést is bocsátott ki ellene. Persze személyleírással és egy-két ismertető jel megemlítésével. Meg lehet könnyen ismerni *Hagenbacher* Kunigundát, mert négyzögletes kast cappel a hátán és igen nagyon sokszor mondja azt, hogy:

— *Kérem a! azattal!*

Hát erről majd csak megosipik valahogy a német rendőrök.

— **Az új szatócsok.** Eddig minden ember, aki Spanyolországról olvasott s ennél fogva elhittette mindenkivel, hogy járt is már arra felé, azon kezdte az előadását, hogy lerajzolta a grandok telen életét. Hogy azok bizony nem üzletemberek egy picit se. . . Hátha valaki még egyszer avval jön haza *Kasztília*ból, vagy a könyvtárból, hogy a spanyol nemzetben nincs szatócs vér, azt batran el lehet tángálni. Ime az ellenargumentum. *Madrid*ban kiállítás rendeztek s felszólították minket is, hogy küldjünk valami csodát. A fővárosnak vannak csodái, tehát küldött. De nehogy baja essék a képeknek, meg egyéb holminak, hát szépen besomagolták abba a piros posztóba, amivel a kiállítási állványokat szokták díszíteni. A spanyol határon aztán így okozkodtak a spanyol fináncok. Ez a piros posztó alighanem többet ér, mint a csoda, amit bele csomagoltak, minélfogva is alaposan megvámolandó. Az alapos megvámolás pedig annyit jelent, hogy tizszer annyit kell fizetni a vámobjektumért, mint amennyit az idegenek közt megér. Ez az üzlet egyik fele. A másik fele az, hogy most visszaküldték a csodákat. Legalább is úgy lészott, hogy azokban a nagy ládákban s kiállításra küldött tárgyak vannak elrejtve. Óvatosan bontották fel, nehogy leüssék valamelyik modellnek a fejét, de bizony csak korpát meg szalmát küldtek vissza az okos szatócsok. Amit visszaküldtek, az testvérek közt is tizszer kevesebbet ér, mint amennyi vámot fizettek egykor a draperiákért.

És ha most még akad valaki, aki letagadja a spanyolok szatócs véreit, hát azt . . .

— **Dinamit-robbanás.** *Lugosról* telegrafálják: A szekuli községbenyában a munkához előkészített dinamit felrobbant. Az egyik munkásnak a fejét tépte le és több lépésnyire elsodorta, egy másik munkás pedig erősen megsérült. A többi ott dolgozó ember csodaszépen épen maradt.

— **Elhalozás.** *Melly* József, a fővárosnak negyven évben keresztült volt tanácsjegyzője, ma 73 éves korában elhunyt. Az elhunytban dr. *Melly* Béla jelenlegi tanácsjegyző apját gyászolja. Az elhunyt nagy tisztelője volt *Kossuth* Lajosnak és egyedüli kívánsága az volt, hogy *Kossuth* mellé temessék. Az elhunyt végakarata teljesül is, mert a család *Kossuth* sírja közelében temették el holnap délután fél 5 órákor.

Kordik-Csányi Melanie, néhai *Csányi* László miniszter dédunokája 21 éves korában tegnap meghalt *Beesen*. A megboldogult ifjú hölgyet szülein és testvérein kívül nagyszámú rokonság gyászolja.

Meskó László országgyűlési képviselő neje, született *Vidliczkay* Anna, néhai *Vidliczkay* József képviselő leánya, ma délután *Nyiregyháza*n meghalt.

— **Annabál Buziáson.** Esztendőrel-esztendőre nagyobb közönség látogatta *Buziást*, amelynek a fejlődése dr. *Szerényi* Gyula fürdőtulajdonos és *Szabó* igazgató agilitásának az érdeme. A gyönyörű fürdőhelyen szombaton volt az Annabál, amelyen virradatig tartott a tánc. A fényesen sikerült bálon nemcsak a fürdőközönség, hanem a környék mulatói, — különösen *Temesvár* és *Lugos* volt szép számban képviselve — is részt vettek.

— **Ös-Budavára.** Ma kedden bemutatkoznak a 10 órai variété-előadásnak keretében a világhírű *Prince* *Okabe* japáni troupe ikári és bambuszjátékkal, *Carmencia* új spanyol táncokkal, *Black* and *White* angol *Knock-about*s és *Jara* átváltozó énekes-táncosnő. A júliusi műsor kedvencei közül megmarad még egynehány napig *Aleksz* *Armenis* és a három *Meckwood*, minek folytán az augusztusi műsor rendkívüli fényes és élvezetesnek mondható.

— **A Telefon Hírdondó a nyári évadban.** A főváros és környéke közönségének az a része, amely a nyarat nem töltheti fürdőhelyen, vagy szórakoztató utazással, bizonyára szívesen veszi tudomásul, hogy mulattatásáról a bolt

szezonban is igyekszik gondoskodni a *Telefon Hírmondó*. A beszélő újság ugyanis naponta délután fél 5 órától kezdve a *honvédek* hangversenyét közvetíti, este 8 órától 11 óráig pedig felváltva két *cigánybanda* és egy *katonazenekar* játékát lehet hallani a *Hírmondó* kagylóján. E mellett mindennap több kitűnő tárcát s érdekes különféleket olvastat fel a *Hírmondó* szerkesztősége. Hogy a hírszolgálat a holt szezonban is kifogástalan, azt bizonyára nem kell bizonyítani azok előtt, akik tudják, hogy a beszélő újság a *Dreyfus-ügyről* s egyéb világeseményekről mily fontos és gyors tudósításokat közöl.

— A *Petőfi-koszorúk*. A fővárosi virágkereskedések kirakataiban, ahol az idény divatos virágai szoktak diszelegni, az utóbbi napokban csupa hatalmas koszorú-szalagok láttunk. *Garai Antónia* keresi-uti virágcsarnokában a *Petőfi*-innepség leg-hatalmasabb virágadományai készültek: a *Budapesti Újságírók Egyesülete*, a *Petőfi Társaság*, *Jókai Mór*, *Budapest szélfővárosi közönsége*, a *Pázmány Egyesület*, *Nagy-Küküllő vármegye*, a *Nemzeti Színház igazgatósága* és *személyzete stb. stb.* óriási koszorúit mind *Garai Antónia* készítette, akinek kirakatából be az üzletbe valóságos szalag-út vezetett. Most ezek a szalagos koszorúk már ott pihennek a segesvári csata ére, vagy a *Petőfi*-szobor előtt, és *Garai Antónia* virágcsarnokának kirakataiban ismét pompázhatnak ezer színváltozatban a rózsák, a szekfűk és egyéb virágok.

(x) **Figyelmet érdemel** Erényi Béla szabad-szállási gyógyszerezés *Ichtiol-Salicil* készítménye, mely a legrégibb származású viszketeget, mindennemű sömör-bajokat, bőrkütségeket és test-, kéz-, lábizzadást biztosan és alaposan eltünteti. *Szagtalan! Ártalmatlan!* Kapható a főraktárban is: *Török József*, *Virály-utca 12. szám.* (Ára használati utasítással 3 korona.)

Látogatás Zola Emilnél.

Budapest, július 31.

Az *Aurora* egy munkatársa tegnapi délután felkereste *Zola* Emil *medani* nyaralójában. A világhírű író szeretetreméltó előzékenységgel fogadta hírlapíró-társát, aki látogatásáról lapjában a következőket írja:

— A kert rácsotán át már messziről láttam *Zola* inasát, amint gazdája biciklijét tisztogatta. Biztosra vettem tehát, hogy *Zola* otthon van. Kérdésemre az inas így válaszolt:

— A nagyságos ur a műtermében van, fényképeket csinál; de azért bejelentetem.

Fényképezéssel és kerékpározással tölti *Zola* minden szabadidejét. A kerékpárra mindig felcsatolja készülékét és minden szebb tájképrészletet megörökíti.

Alig öt pernyi várakozás után házigazdám megjelent az erkélyen. Könnyű nyári ruhát visel, nagy karimás szalmakalap védi a napsugarak elől; mosolyogva szorította meg a kezemet.

— Hogy hogy vagyok? Jól. Azaz: jobban! Visszajövet Angliából gyengélkedtem. Még most sem érzem magam egészen jól, de hála Isten, komoly bajom nincsen; s a jó levegő és a bicikli majd nemsokára helyreállítanak.

Mert csak három napja lakom idekűnn. Amig ügyvédeknek szükségük volt a jelenlétemre, Párisban maradtam. Tartózkodtam minden nyilatkozattól, kerültem minden találkozást és most, hogy ügyeim már nélkülöm is haladnak, kijöttem ide.

Még nincs okunk diadalmaskodni, ne örüljünk addig, amig *Dreyfus* kapitányt szabadlábra nem helyezik! Ezért kértem barátaim, hogy hagyják még a *Crédit Lyonnais* tüzmentes szekrényében *Charpantier* aranyérmét, melyet ki akartak tüntetni. Jobb később, mint nagyon is korán!

— Párisban nagyban terjesztik a hírt, hogy a fárgyalás idejére *Rennes*-be megy. Csakugyan szándékában van?

— Nem! Számos meghívást kaptam, de visszautasítottam valamennyit. Mi dolgom odalent? A kíváncsiságom elégítem ki? Nem hívták be tanunak! Ellenségeink kiaknázhathatnak jelenlétem. Azt mondanák, azért mentem le, mert tartok tőle, hogy a per kedvezőtlen kimenetelű lesz. *Pedig meg vagyok győződve az ellenkezőjéről.* Nagyon türelmetlen és nagyon igazgott vagyok ugyan, azt bevaló, de azért itt fogom bevárni az ítéletet. Nem mozdulok innét. A kedvező megoldásban, — ismétlem, — úgy is feltétlenül hiszek. *A hadüdvényesség fel fogja menteni és rehabilitálni fogja Dreyfus kapitányt*, akinek ártatlansága világosabb mindennél, ami itt a szemünk elé tárul!

Mikor irodalmi munkássága után kérdezősködtem, így felelt:

— Egyelőre nincsen megkezdett munkám. Mindenesetre nagyon lekötelezne, ha megírná, hogy *sem képpen sem fogom kiaknázni Dreyfus kapitányt* ügyét!

Az utóbbi időben garmadában érkeztek hozzám az ajánlatok és örült összegeket kínáltak amerikai, angol, úgy mint hazai kiadók. A szokásos százalékokon kívül száz-ezer frankot kínáltak, ha akár drámában, akár regényben feldolgozom a szenzációs

hazaárulási pert. De én visszautasítottam minden ajánlatot.

Közönséges aljas eljárás volna, ha tőket kivácsolnák a szerencsétlen mártír kinszenvedéséből! A történelem lapjaira való ez a szomorú história, regényben vagy színpadon elképzelhetetlen, én legalább sohasem fogom cinikus tollal romantikus cikornyákkal díszíteni a szomorú valóságot! Soha! Irja meg, kérem, hogy kijelenttem, hogy *sohasem fogom a Dreyfus-vert feldolgozni!* Néhány iven talán összefoglalom személyes tapasztalataim és benyomásaim, de csak azokat, melyek saját peremhez és száműzetésemhez fűződnek. És ezeket is csak annyiban, amennyiben a jövő történetírőit megsegíthetik a nehéz munkában: pártatlanul és igazságosan ítélni meg ezt a bonyolult tragédiát!

Ezek után *Zola* másra terelte a beszélgetést, megmutatta vendégének műtermét, dolgozott el tőle a park bejárata előtt.

A kártya bolondjai.

— Jelenetek célzatosság nélkül. —

Fiumében ma egy cigarettázó ifiúnak a ba'szeme megsérült. Minthogy a fumei dohánygyárból kikerülő cigarettákkal és szivarokkal több ízben történt ilyen eset, a vizsgálatot megindították.

I.

Első ur: Oszszon, oszszon. Az idő pénz.
Második ur: Tessék.
Harmadik ur: Felveszem zöldre.
Második ur: Van valakinek egy cigarettája?
Negyedik ur: Tessék. (Sorra kínálja a társaságot. Rágyujtanak.)

(Nagy füst. Robbanás. Két perc szünet.)
Első ur: Jaj, hova lett a bal szemem?
Második ur: És az enyim?
Harmadik ur: Hát az én jobb szemem és az orrom?

Negyedik ur: Jesszus, kingrott a jobb szemem!
Első ur: Higgadtvértü játékosokat ilyesmi nom zavar. (Tovább játszanak.)

II.

Első ur: De talán azért rágyujthatnánk?
Második ur: De nem cigarettára!!
Negyedik ur: Tessék. Vannak szivarjaim is. Szerény ötös kuba. (Sorra kínálja a társaságot. Rágyujtanak.)

(Nagy füst. Robbanás. Két perc szünet.)
Első ur: Jaj, hol a balkezem?
Második ur: És az enyém?
Harmadik ur: Éppen a jobb karomat vitte el. Ha még a bal volna!

Negyedik ur: Nekem csak két ujjam hiányzik.
Első ur:
Második ur: Tehát ön cszt!
Harmadik ur:
(Tovább játszanak.)

III.

Első ur: Na ez hallatlan. Még szivart se lehet nyugodtan szívni.
Második ur: Nyugodtan lehet, de szívni nem.
Negyedik ur: Rossz vicc. Nem akad a zsebében valami havanna?

Harmadik ur: Tessék. Flor de Isabella (Sorra kínálja a társaságot. Rágyujtanak.)
(Rengteteg füst. Robbanás. Irtóztató ropogás. Négy perc szünet.)

Első ur: (a padlón fekvé) Jaj, éppen a gégémet szakította össze. Legalább befejezhettem volna a játszmát. Kvarom volt a béléval. (Meghal.)
Második ur: Jó éjt, hazám. (Meghal.)
Harmadik ur: És ezt a szivar tevő. (Meghal.)
Negyedik ur: Minek is van szivar. S szivarban puskapor... Rossz rim!... (Meghal.)
Függöny.

Pont.

FŐVÁROS.

(*) **Adókvetés.** A fővárosi adókvető-bizottságok holnap, augusztus hó 1-én, a következő új helyrajziszamu bazakban összeirt III. osztályu keresetadó javaslatokat fogják tárgyalni: a III. kerületben 4444—5010. számig; az V. kerületben az első bizottság 867—876. számig; a VI. kerületben az első bizottság 4025—4047. számig; a második bizottság a külön meghívottakét; a VII. kerületben az első bizottság a raktarakét; a IX. kerületben 9607—9625. házszámig.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Hangverseny.** *Tátra-Lomnicon* a magyar fűdő-vendégek is ünnepet rendeztek a *Petőfi*-ház javára *Pálffy-Daun* Eleonora grófnő, a mosoni főispán neje védnőksége alatt. A hangversenyen közreműködött maga a védnőnk is, aki néhány múdalt adott elő kiváló művészettel. *Kenedik Kálmán*, a Népszínház kitűnő művésze *Petőfi*-dalokat énekelt nagy hatással, *Jókai* Apotheosisát *Gerevich* Tibor, a Talpra magyart pedig *Némethy* Andor szavalta. Mindkettőt zajosan megtapsolták. *Dunkel* Károly cimbalmon játszott magyar dalokat művésziessen. Végül a zenekar a *Szózatot* játszotta. A kitűnően sikerült hangversenyen sok arisztokrata és rendkívül díszes közönség volt. A hangversenyt követő társasvacsorán dr. *Hammersberg* Árpád fűdőorvos tartott gyűnyörű beszédet *Petőfi* emlékezetéről.

** **Fővárosi nyári színház.** Augusztus 1-jén, kedden lép fel a budai színikörben *Gyöngyi* Izsó, a Vígshízház kitűnő tagja, *Strauss* *Demevér* című operettjében, amelyben *Eisenstein* szerepét játszza. Kivüle a főbb szereplők: *Rozalinda* — R. Réthi Laura, *Adel* — Szende Anna, *Alfréd* — Stoll Károly, *Frank* — Krémer Jenő, *Falke* — Juhász Sándor, *Orlofszky* — Sziklai Szeréna. — Makó társulata nagy buzgalommal készül ifjabb *Bokor* József darabjára, amely a színikör tizenharmadik udonsága lesz. A darab Magyarország különböző vidékeinek népszokásait, táncait és nótáit színdarab keretében mutatja be. A látványos néprajz hat képből áll. Az I. kép *Indulás a keleti pályaudvarból*, melyre az igazgató eleihűen megfestette *Spankrafttal* a keleti pályaudvart. A II. kép *Érvólasztás Kis-Unyomban*, a vasmegeyi népszokásokat mutatja be. A III. kép *Trencsénmegeyi hornyák lakadalm*, a IV. kép *Mátravidéki palócok forráslátogatása*, az V. kép *Az oláh havasok között*, a VI. kép *Pünkösti királyválasztás a Tisza mentén* — Makó igazgató a július 31-iki *Petőfi* díszelőadásra meghívta az öreg honvédeket, 30 darab jegyet bocsátott a honvédménház parancsnokának rendelkezésére.

** **Bayreuth.** Tegnep *Parsifal* került színre. Fz volt a kilencvenharmadik előadása. Még hatszor adják az idén. A századik előadása a huszonötéves jubileum esztendejében 1901-ben lesz. *Parsifal* *Gerhäuser*, a karlsruhei udvari színház hőstenorja énekelte, *Kundryt* pedig *Jernina* Milka müncheni udvari operanékesnő. *Gurnemann* szerepét dr. *Krausz* bécsi operanékes játszotta. A zenekart *Fischer* Ferenc müncheni karmester dirigálta. Az operát természetesen gyönyörrel élvezték a világ minden tájáról összegyűlt *Wagneriánusok*, akik között ott volt a leiningeri örökös hercegnő és *Hohenlohe-Lautenburg* hercegnő. Szombaton *Parsifal* *Schmedes* énekei.

** **Hangverseny.** A *parádi* gyógyfűdőben tegnep fényesen sikerült hangversenyt rendeztek, a melyen *Lányi Géza*, a Népszínház jeles cimbalmosa gyönyörkűdödtette társulatával a közönséget. A hangverseny után tánc volt. A hangverseny rendezése körül, amelynek néhány száma *Petőfi* emlékezetének volt szánva, különösen *Sölyömi* Lipót, a gróf Károlyi Mihály tulajdonát képező fűdő igazgatója szerzett érdemeket.

** **A városligeti színikörben** tegnep este zsuffolt ház nézte végig a két ember tragédiája jubiláris előadását, amelyen a szerző koszorút kapott. Holnap kedden lesz a bemutató előadása a *Deréki-féle Dreyfus az Ördögsgiget áldozata* című drámának. A darab iránt nagy az érdeklődés.

A Hamlet-paródia.

— Szerző a darabjáról. —

Budapest, július 31.

Oly kevés mondani valóm van, hogy hasábokat tudnék megtölteni. Kezdem azon, hogy a *Hamlet*-paródiával, mely ma este kerül a Dalos-Színházban bemutatásra, a francia forradalom nagy munkáját sikerült kiépítenem. A francia forradalom ugyanis, mint azt minden jól nevelt historikus tudja, az előítéleteket nyaktiltozta le. De véleményem szerint, egy előítéletet nyaktiltozatlanul hagyott. Értsem azt az általános elterjedt előítéletet, mely a tenoristákról él a népek lelkében. Röviden, a világ azt tartja, hogy a tenoristák, bocsánat az erős kifejezésért, ostobák.

Nos, a *Hamlet*-paródia hivatva lesz beigazolni, hogy ez az előítélet csak részben jogos. Paródiámban ugyanis szerepel egy tenorista az átlagos fajtából. Ezzel a tenoristával *Hamlet* egy zenebohócot akar eljátszani. Itt a következő jelenet játszódik le:

Tenorista: Fenség, én nom játszom el a zenebohócot.
Hamlet: Miért?
Tenorista: Mert sérti rangomat. Én tenorista vagyok. Ugy látszik, fenséged nem tudja, hogy mi a tenorista?

Hamlet: Én ne tudnám? A tenorista, édes barátom, üres hólyag, mely hangszálokon függ, kappan az emelősk osztályából, hangjegyes arrogancia, stréber, ki a magas c után kapaszkodik, egy idült gixer. s egy gázsival bélelt nulla...

Ezeket a szemcszedett invektivákat háromszor egymásután mondják el a felvilágosított tenoristának, ki mindannyiszor úgy érzi magát, mint akit lelepleznek.

Sokáig gondolkoztam, hogy kinek osszszam oda ezt a szerepet? Végre egy bizarr ötletem támadt: odaosztattam a tenoristának: *Horváth Arnold*nak.

Megvallo, kíváncsian lestem a próbán a hatást. Felül fog-e kerekedni Horváth Arnoldban a tenorista? Ha igen, akkor természetesen sértett és hamis önértékeléssel visszadobja a szerepet. Nos, nem dobta vissza, sőt minden színésztalentumát mozgósította, hogy tükéletesen ábrázolja a tenorista-típust.

Ezzel, ismétlem, beigazoltam látom, hogy a tenoristák elmebeli állapota, legalább részben, nem olyan fogyatékos, mint aminőnek a közbit tartja.

Nagyon örvendek, hogy paródiám révén ezt az igazságot felfedezni sikerült. Hiszen mindnyájunknak az igazságot keresni még a tenoristákkal szemben is, kötelességünk.

Csak az én paródiámmal szemben ne keressék az igazságot. Ez végzetes lehetne reám nézve. A tenoristák végre is jobban elbirják — Hamlettel szólva — a guny ostorcsapásait, mint a paródia írók. A tenor, még ha csak paródiája is a tenornak, többet jövedelmez, mint a legtökéletesebb paródia.

Ennek a második igazságnak a proklamálásával, azt hiszem, mindent elmondtam a Hamlet-paródiáról, amit a szerzőnek elmondani szabad vagy illik.

Zöldi Márton.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ **Művészvilág.** Ma jelent meg ennek a kiadvány szerkesztett folyóiratnak a kilencedik száma. Ez is tele van szebbnél-szebb modern képekkel, érdekes cikkekkal és költeményekkel. Ezenkívül értékes műmelléklet is díszíti ezt a számot.

○ **Megjutalmazott pályamunka.** A földművelésügyi miniszter a pince-egyletek elnökeit ismertető népies munka megírására annak idején pályázatot hirdetett. A pályázatra 10 pályamunka érkezett be, amelyek közül a bíráló-bizottság a 300 forintos pályadíjat *Zigány Zoltán* fővárosi tanár munkájának ítélte oda. Együttal a miniszter 300 forinttal, mint tiszteletdíjjal tüntette ki *Baross Károly* pályaművét is. A többi pályamunka jutalmazásra érdemesnek nem találtatott, s azokat szerzőik a földművelésügyi minisztérium borászati osztályában átvehetik.

SPORT.

* **A Budapesti hegyvidéki turista-egylet** tegnapi tartotta rendezévi közgyűlését *Mérő János* elnöke alatt. *Horn Vilmos* titkár terjesztette elő a múlt évi jelentést. A svabhegyiek a János-hegy orman a most készülő messzelátóval kapcsolatban szobrot állítanak Erzsébet királynénak. A szoboralapra eddig 800 forint gyűlt egybe, a gyűjtést azonban még folytatják. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette és a fölmmentvényt az elnökségnek és a tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönete mellett megadta. Az elnök sajnálattal említette föl, hogy a Svabhegyen mennyire elharapózott a német nyelv. A fogaskerekű vasuton, a vendéglőkben és nyilvános helyeken majdnem kizárólag németül beszélnek úgy az ott lakók, mint a nyaralók. Indítványozza, hogy e tühretetlen állapot mngváltoztatására az egylet tagjai hivatalosan és társadalmi uton kövessenek el minden lehetőt. *Kriegner György* javasolja, hogy a vasuton és nyilvános helyeken, továbbá az utakon: *Nyelvben él a nemzet!* felirással jelző táblákat függeszteszenek ki. A választmányt újból megválasztották.

* **Per Butters törlése.** *Per Butterst*, a krakói Derby győztesét törölték a baden-badeni nagydíjból, melyben a handikaper véleménye szerint jelentékenyen nagyobb kilátása lett volna, mint *Galiardnak*, *Per Buttersszel Dréher Antal* az István-díjat és a Királyné-díjat készült megnyerni.

* **A kottlingbrunni meeting.** Nem fogy ki érdekességéből még a holnapi, hatodik napján sem a kottlingbrunni meeting. Nincs ugyan olyan szép versenye, mint a tegnapi eldőlt helenenthal díj volt, a 10.000 koronás nagy kottlingbrunni handikap mégis egyike az egész meeting legszebb versenyének. Tizenhét ló vehet részt a versenyben elég jó teherelosztás mellett, amiből kétségtelen, hogy szép lesz a verseny, izgató lesz a finish lefolyása. Amint a terhekből látható, igen nagy kilátással indul *Ottó* főherceg crackje, *Highest time*, mely csak a minap vert igen szép lótarasaságot; továbbá a tegnapi győztes *Eregy* és a 6000 koronás urlovas verseny nyertője *Fanny*. Csaknem kétségtelen, hogy az eredmény e három ló között fog eldőlni, ha csak *Casque* nem okoz meglepetést, a szerencsés *Péchy-istálló* javára. A két éves nyeretlenek versenyében jó lovak fognak futni, néhányan a helenenthal díj egykori jelöltjei közül is. Ilyen *Tippu Tipp* és *Sternbusk*, mely második lett tegnapi az 50000 koro-

nás versenyben. Jó hírek előzik meg *Péchy Andor* *Garcidját* és báró *Harkányi Andor St. Maurját* is. A leobersdorfi-díj 3000 koronájáért jó idősebb lovak futhatnak, így *Gagerl*, *Duna*, a rég nem futott *Wie Seide*, a három évesek közül *Köplár*, *Leader*, *Jane Eyre*, *Hängdian* stb. A holnapi nap tippei a következők:

- I. Turi-Tari — *Ex offo.*
- II. Ida — *Wundermadl.*
- III. *Highest time* — *Eregy* — *Fanny.*
- IV. *Da kommt sie* — *Billa.*
- V. *Sternbusk* — *Garcia.*
- VI. *Win some money* — *Péchy istálló.*
- VII. *Springer istálló* — *Dréher istálló.*

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Az egyedüli RENDELŐ-INTÉZET, hol az összes gyógyító-kurák (villamos fényfürők, vizurák, masszázs, gyógygimnasztika, belgyógyás, nap-és légfürők stb.) alkalmaztatnak!

Dr. Palócz intézete (előbb Várház-körút 7.) jelenleg: **BUDAPEST, Kerepesi-ut 10. szám.**
Tágas és kényelmes gyógytermek. Kezelés egész napon át. Külön férfi- és nőosztályok.

Lophatóseabb
Guber Forras VASAS-ARZÉNES VIZ
Kapható az összes átványvízes üdültekben, gyógyszer-tárakban és drogeriákban.
Hattani és Wille, Budapest.

Felejthetetlen, jó gyermekünk
GYURI
július hó 31-én reggeli 4 órakor hosszas szenvedés után örökre elszenderedett.
Hült tetemeit augusztus hó 1-én délelőtt 1/12 órakor az új izrael. temető halottas házából örök nyugalomra kísérik.
Brandenburg Sándor és neje.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Tolvajok és orgazdák.** Februárban egy jól szervezett tolvajbando garázdálkodott a fővárosban. Összeleptak mindent, ami csak kezük ügyébe akadt s a lopott holmikat *Maybaum* Lipót Szondy-utca 22. szám alatti pálinkamérésébe vitték, ahol az egész vidék csavargói és tolvajai találkozni szoktak. *Maybaum* volt az orgazdájuk. Ő vett meg tőlük mindent, amit csak hozzá vittek. Ezeket a lopott holmikat *Maybaum* a vásár után *Vég Mária* nevű kedveséhez vitte, ahol aztán *Gottstein* Károly facér pincér segítségével értékesítette. — Nem kevesebb mint 16 rendbeli álkulos és alkalmi lopást követett el ez a tolvajbando, amíg végre a rendőrség kezébe került. A károsultak között van dr. *Egyedi* Arthurné, *Weitzer* János, *Rechtowitz* Márton, *Elend* Mór kereskedő, *Hegedüs* Oszkár, dr. *Kramolin* Ernő és a Stern testvérek cég. A törvényszék lopás, illetve orgazdaság miatt vád alá helyezte *Böde* Istvan napszámot, *Maybaum* Lipót pálinkamérőt, *Gottstein* Károly pincért, *Vég* Máriát, akiket vizsgálati fogságban is tartottak. Ezenkívül vádlottak: *Seoflák* József napszamos, *Zipszer* Lipót légszesz-szerelő, *Bucsi* Antal rovtott multu napszamos, *Knötig* Etel gyári munkásnő, *Valend* József lakatos-inas, *Bialek* József napszamos, *Visi* József kőmives-inas és *Hollán* Margit. Ügyükben ma tartotta meg a büntető törvényszék a végtárgyalást. Tekintettel a sok vádlottra és a beidézett nagyszámú tanukra, a tárgyalást az esküdtszéki teremben vezette *Haupt* bíró elnök. A vádat *Gruber* kir. alügyész képviselte. A törvényszék késő délutánig tárgyalta a tizenhat bűnesetet és ma befejezte a bizonyítási eljárást, a tárgyalást holnapra halasztotta. Holnapra a vád- és védbeszéd maradtak, amelyek után a törvényszék ítéletet hoz.

§§ **Gyermekek a törvényszék előtt.** A budapesti büntető törvényszék egyik mai végtárgyalásán, melyen *Bakonyi* Kálmán bíró elnökölt, tíz fiatal gyerek, egyik sem idősebb 15 évnél, szorongott egész csapat feyőrr között. A bűn lejtőjére tévedt gyerekek gyarak udvaráról lopkodták az ócska vasat nagy tömegekben. *Balázs* királyi alügyész tolvajsözetség miatt kérte a fiatalok elítélését. De a törvényszék dr. *Benkő* Géza ügyvédnek, a tíz vádlott védőjének meghallgatása után csupán egyszerű lopásnak minősítette a gyermekek bűnét és büntetésüket a három havi vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette.

TÁVIRATOK.

Brünn, július 31. Ma este a redoute termében gyűlés volt, amelyen mintegy 2000 ember vett részt. A gyűlést, amelyen dr. Adler (Bécs) mondott beszédet, két óra hosszat tartott, akkor azonban a kormány ellen intézett heves támadások miatt feloszlatták. A résztvevők azután zajongva bejárták a várost. — Két nőgyűlés is volt, egyik a munkásotthonban, a másik az *Olmützergasse*-ben, azonban mindkettőt feloszlatták.

London, július 31. *Pauncefote* washingtoni brit nagykövet a peeri rangot kapta.

London, július 31. Az alsóházban kijelentette *Balfour*, a kincstár első lordja, hogy reméli, lehetséges lesz a parlamenti ülészakot augusztus 9-én bekezeszteni.

Az alsóház 124 szavazattal 69 ellenében elfogadta második olvasásban a gyarmati kölcsönről szóló törvényjavaslatot.

Szófia, július 31. Tegnap este az összes miniszterek Filippopolba utaztak, hogy *Mária Luiza* bu'gar fejedelemné hat hónappal ezelőtt történt elhunytának emlékére az ottani katolikus templomban mondott rekviemen jelen legyenek.

Konstantinápoly, július 31. *Barlett* angol kiküldött, akit a szultán kihallgatáson fogadott, császári iradéval engedélyt kapott villamos világítás berendezésére Szalonikiban és a villamos városi vasut építésére Szmírnában.

Asszonyok a cukorért.

Bécs, július 31. Ma a szocialisták kezdeményezésére több asszonygyűlés ült össze, amelyek tüntettek a 14. §. és a cukoradó ellen. A rendőrégg néhány ily gyűlést kénytelen volt feloszlítani.

A spanyol kormány reformja.

Madrid, július 31. A szentújság elfogadta a belső államadosság kamatainak megadóztatásáról szóló törvényjavaslatot és a rendkívüli hitelek engedélyezésére vonatkozó javaslatokat és elhatározta a *montjouchi* pör revízióját. *Silvela* miniszterelnök holnap San-Sebastianba utazik. A hivatalos lap azután közölni fogja a cortes bezárására vonatkozó rendeletet.

Forradalom San-Domingóban.

New York, július 31. Kingstonból (Jamaika) jelentik, hogy San-Domingóban az első halála óta forradalmi mozgalom uralkodik, mely mind nagyobb mértéket ölt. A felkelők a kevés katonasággal megszállott Puerto Plata város megtámaszására gyülekeznek. A kormánynak nincs támasza.

Transvaal.

Johannesburg, július 31. Egy tegnapi tartott gyűlésen, amelyet zsidók rendeztek, *Reitz* államtitkárnak a táviratát olvasták fel, amelyben az volt, hogy *Krüger* elnök a volkseraadban ma azt a javaslatot terjeszti elő, hogy a politikai jogoknak a vállalással kapcsolatban álló megszorításait töröljék el, és a katolikusoknak és zsidóknak adják meg, éppen úgy, mint a többi vallásfelekezeteknek, a választó jogot, továbbá azt, hogy a választókerületeket a volkseraadban képviselhessek és azt, hogy állami hivatalnokok lehessenek.

Közigazdasági táviratok.

New York, július 31. Az Egyesült Államok atlanti tengeri kikötőiből a múlt héten Nagy-Britanniába 154.000 quarter, Franciaországba — quarter, a kontinens egyéb kikötőibe 122.000 quarter búzát indítottak utnak a tengeren. Kaliforniából és Oregonból Nagybritanniába 16.000 quarter, a kontinensre — quartert küldtek.

Bécs, július 31. A Clary-féle sorsjegyek huzásán a 25.000 forintos főnyereményt a 11.353. számú sorsjegy nyerte.

Berlin, július 31. (*Gabonapiac.*) A mai ismét kedvező időjárás megszüntette a tegnapielőtti nyugtalanságot, mire buza 2 márkával, rozs 2 $\frac{1}{2}$ márkáig olcsóbb lett. Zab alig valamivel olcsóbban vásárolható. Az idő szép.

London, július 31. (*Gabonapiac.*) Irányzat általában lanya. Árak változatlanok. Városi liszt 23—23 sh., tengeri 18 sh. Eladók. Behozatal: buza 100.000, árpa 3000, zab 1.230.000 qu. Az idő pompás.

Berlin, július 31. (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata.*) *Esti forgalom.* Négyeszázeles magyar aranyjardék ——. Magyar koronajardék ——. *Oszták hitelrészvény* 243.60. *Oszták-magyar államvasut* 148.40. *Déli vasut* 34.50. *Északnyugati vasut* ——. *Elbavölgyi vasut* ——. *Orosz bankjegy készpénz* ——. *Buschtehadi* ——. *Orosz bankjegy* ——. (*Ultimo.*) *Lombard* 216.—.

New York, július 31. *Liszt* helyben 2.85. *Buza* júliusra ——. szeptemberre 71 $\frac{1}{2}$ %, decemberre 70 $\frac{1}{2}$ %. *Tengeri júliusra* 65.%,

Chicago, július 31. *Buza* júliusra 85.—. *Tengeri júliusra* 30.%,

KÜLÖNFÉLÉK.

Nem voltunk gazdagok . . .

— *Mutató.** —

Nem voltunk gazdagok. Faldn éldegeltünk. Kiesi nádfedeles házunk volt csak nekünk; Az eső szabadon, úgy esorgott le róla . . . A kéményén rakta fészket le a gölya.

Kis eperfa nyílt az udvar közepén; Alatta a lócán de sokat ültem én. Nem törődtem, hogyha hullt az eper róla: Hol szedtem a mézet? te vagy lány, tudója.

Iskolát se jártam igen sokat értem. Nem való volt nekem a börtönös élet . . . A szabadba vágytam délibábót látni S csókommal az álmot szemeidre zárnai. —

De sok idő szült el már azóta lányka: Zsindelyes a házunk — van már csatornája; Az eperfa helyén déli virág nyílik; A lóca helyett meg márványúlló díszlik.

Az idő kivénült. Megfordult a sorsunk; Nem bánt a setét gond, egyre csak mosolygunk; Örülünk, hogy ránk szállt az Isten áldása . . . Ritka esinos is az éd's apám portája.

. . . Hej! de ha az udvart úgy magamba járom S keresek eperfát, lócát, barna lánykát: Megszorul a szívem, könny rezg szempillámon S megátkozom atyám minden gazdagságát.

Rudnai Győző.

— **A vaskirály könyvtára.** Carnegie, a vaskirály azt tartja, hogy szegény az, ha a dusgazdag ember dusgazdagon hal meg. Minthogy pedig neki igen sok száz milliója van, fínt említett elvével fogva bizonyára nagyon sok jót cselekszik és fog még cselekedni, mert általános tapasztalat, hogy milliókat sokkal könnyebben szerezhet, mint adhat ki az ember. Carnegienak sokkal több a milliója, semhogy a maga személyére költethetné el őket, akár milyen bolondul is szórná a pénzt, éppen azért az ő számára sem maradt más hátra, mint hogy a jótékonyág terén szerezzen magának rengeteg pénzzel érdemeket. Csakugyan sok jót is cselekszik és pedig azon a bölcs elvi alapon, hogy nem az általános embernek van szüksége a támogatásra, hanem annak, akinek a képességei túl lépik a középzszerűséget, s a képességei benne rekednek, mert nincs alkalmuk arra, hogy kifejtsék őket. Az ilyen embereknek a kezébe kell adni az eszközöket arra, hogy természetes tehetségüket kibontogathassák. Ezért ő óriás jövedelmeinek egy részét nyilvános könyvtárak alapítására és a technikai műveltség-

*) Szerző ősszel megjelenendő ktetésből.

REGÉNY.

'007.

— ELBESZÉLÉS. —

Írta: RUDYARD KIPLING.

A lokomotiv, természetesen a hajógéppel egy sorban, a legérzékenyebb valami, amit valaha ember készített s '007 nemesak érzékeny, de ujis volt. A piros festék alig száradt még tiszta csapágyára, lámpája úgy csillogott, mint a tűzoltó sisakja és gépész-kamrája kemény erdei fával butorozott társalgó is lehetett volna. Próba útja után a lokomotiv-tárba indították, a műhelyben elbucszott legjobb barátaitól, az emelőgéptől, a darutól, a széles világ megnyílt körülötte s a többi lokomotiv kíváncsian vizsgálta.

Körülnézett a büszkén, nyugodtan világító lámpások félkörén, hallotta a manométerben, a gőz lágy mormolását és pöffögését, a haragos megvetéssel teli sziszegést, amint a biztonsági szelep kissé fölemelkedett, s egy hónap gépolaját nem adta volna érte, ha saját hajtókereikem keresztül a téglákkal kirakott hamuszekrénybe bujhatott volna. A '007 amerikai nyolckerekű „loco” volt, kissé különbözött hasonló típust képviselő társaitól s amint a raktárban megvolt, cókmozostól tizezer dollár értékkel szerepelt a társaság könyveiben. De ha a sötét, öblös társan áldogálva egy fél óra mulva őt magát kérdezted volna meg, hogy mennyit ér, megtakarítottál volna kilencezerkilencezázkilencevenkilene dollár és kilencevennyolce centet.

Egy nehéz tehervonatos, a „Mogul”, melynek tűzhelye három ujj magasságra ért le a sinekhez, kezdte meg a barátságatlan jéteket s így szólott a látogatóban levő Pittsburgh Consolidation lokomotivhoz:

nek a terjesztésére fordítja. Fialat korában szerezte meg azt a tapasztalatot, hogy milyen hasznos a könyv. Anderson ezredes kihirdette, hogy minden szombaton rendelkezésére bocsátja a könyvtárát bárkinek, aki ellátogat hozzá. Carnegie is fölkereste az ezredest és kapott tőle könyveket. A könyvtár ugyan csak négyszáz kötetes volt, de azért elég sokat tanult belőle. Amikor újra meg újra milliókat áldoz könyvtárak alapítására Amerikában és Angliában Carnegie, a vaskirály, ismételten eszébe jut neki a nemeslelkű Anderson ezredes.

— **Látható fanóvés.** Eddig legfőlegb némely erős képzelődésű, hangulatfestő novellairól beszélt a fű növényéről. Aki akarta, elhitte, hogy a fű növést látni lehet, némelyik rossz indulatú olvasó mosolygott a bolondos írón, aki ilyet állít. A tollal dolgozó írónál sokkal nagyobb lesz a sikere a fényírónak (fotografusnak.) A washingtoni földmívelés államtitkárság mezőgazdasági osztályában ugyanis most rendkívül érdekes kísérletekkel foglalkoznak. Egy fanóvésének a fotográfiáját akarják előállítani. Egy automata készülék óráról-órára (még éjjel is, villamfény mellett) lefotografál egy kis tölgyfaesemétét. Ha készek lesznek a roppant tömegű fűvételekkel, akkor a fácskának növést kinematográf útján néhány perc alatt, természetesen nagyon gyorsított tempóban, be fogják mutatni. Amerikai tudósok rendkívül sokat várnak ezektől a kísérletektől, mert ha sikerülnek, akkor kinematográf útján egy-egy növénybetegségnek a lefolyását, amely a valóságban talán hetekig tart, pár perc, vagy negyedóra alatt bemutatják, elejétől végig.

— **Dal az elűzött és visszatért basáról.** Nagy a szultán és végtelen az ő hatalma. Sajt, emel és az a sok millió igazhíttű, aki benne a földi istenét imádja, az mind a szolgálja. A feük meg a vagyonuk az övé. A feüket olyasformán ítteti le, mint, teszem, minálunk a káposztafejeket vagdossák. A vagyonukat pedig akkor kabelezi be a saját kincsei közé, amikor szüksége van rá. Ami pedig gyakorta esik meg. A szultán kedvenc foglalkozása azonban a kegyvesztés. Valamelyik hosszszakállu basa egy drága kis lovékét kap, amelyikben egy pár kedves sor van, hogy erigy szögám és meg se állj Kis-Ázsia valamelyik rongyos kis falujáig. Vannak aztán hosszabb utak, amelyeknek az utravallója a levélke mellé egy gyengéd selyemzsinór. *Bali* Mihály m. kir. hóhér ur erre mifelénk gyöngének találta. De ott az is megteszi. A játék ellenjátéka a kegybefogadás. Valamelyik hosszú szakállu basa ott messze, Kis-Ázsiában egy kék szalagot kap, amelyen tündöklő csillogással csüngnek az Osmanie-rend gyémántjai. Levél is van mellé, hogy gyere haza, minden meg van bocsátva. Ebben az ellenjátékban telik különösen nagy passziója az

utóbbi időben a hatalmas szultánnak. És ez a passzió különös sportot teremtett a basák körében. Mindegyik arra törekszik, hogy minél többször vesztse el a szultán kegyét, mert annál többet nyeri azt vissza, ami mindig gyémántokat és sok aranyat jelent. Szóval olyasformát kívánnak, mint az a polgártársunk, aki legalább három csődöt kívánt, hogy gazdag lehessen. A vége a dolognak az a hír, amelyről már megemlékeztünk, hogy a szultán engedélyével az elűzött *Memduch* basa visszatért és gyémántos rendjelet kapott. Gyerek ezt hallgatja örömmel.

— **A golyóvillám.** Van a villámnak egy sajátos és nagyon ritkán jelenő formája, a golyóvillám. Ez a milyen szokatlan, olyan különös jelenségeket idéz elő. Flammarion Camille cikkert írt egy párisi folyóiratban erről a villámról, s több figyelemre méltó esetet mond el, amelyet összegyűjtögetett. Így egy marseillei tanár elbeszélése nyomán mondja el a következőket: A golyóvillám megjelent a szobában és közeledett egy fiatal leánykához, aki az asztal mellett ült, de lába nem érte a földet. A világító golyó elhaladt a leány mellett, a kandallóba hatolt és a kéményen át szonnyu dűrrenéssel a szabadba ért. Ramainsben egy Finot nevű vendég-lős házában ajtaja előtt állt, a mikor a villám bedobta a szobába. Sokáig feküdt eszméletlenül és mikor magához tért, egy ideig nem tudta megkülönböztetni a szobában levő tárgyakat. De a legkülönösebb a dologban, hogy Finot, aki reumája miatt előbb csak botra támaszkodva járhatott, a menykőcsapás után bajából teljesen kigyógyult. Ilyen csudát különben már többször idézett elő a villám. Courcelles-les-Sensben három nő ült egy varrógép körül, mikor a villám lecsapott. A legidősebb nőt megölte a villám, a többi kettőtől csak a ruhát tépte le, de máskülönbben semmi bajuk sem történt. A villám szeszély dologában a legszájtásosabb. Az ember kezében tart egy poharat, azt kiüti a kezéből, a nélkül, hogy baja lenne az embernek. A tragikus végű esetek sokkal gyakoribbak. Csak nemrég történt Berlin közelében ilyen katasztrófa. 1894. júniusban négy heiltz-lemangiti lakos menekült a vihar előtt. Három egy jenzeyfa alatt, egy pedig fűzta alatt keresett menedeket. Egy pillanattal később a fűzfaba becsapott a villám. Ruhájából nagy láng csapott ki, mire társai rákiáltottak:

— De hiszen égzs! Hát nem látod, hogy égzs!

A szerencsétlen mozdulatlanul állt a helyén. Halott volt. Everdonban, Angliában tíz arató menekült egy lugasba. A villám négyet megölt, de ezek mintegy megkövülten maradtak, úgy, hogy az első pillanatban nem is látszott, hogy halottak. Az egyik a térdén tartotta a kutyáját és egyik kezével kenyeret nyújtott neki. Frauulban egy fiatal embert ért

— Milyen fergeteg futta ide ezt a micsodát? s álomszerűen vékony gőzfelhő pöffent ki belőle.

— Elég dologom van, hogy a mieinket figyelemmel tartsam, hangzott a válasz, nemhogy még a ti régi számláitokkal is törődjem! Valószínűleg Cooper Péter utolsó műve volt ez a história. Azután meghalt.

'007 megremegett; gőze magasba szökött, de türtöztette magát. Minden kézikocsi tudja, hogy Cooper Péter milyen lokomotivokkal kísérletezett a messi harmincas években. Szenét és vizét két almáshordóban cipelte s nem volt sokkal nagyobb a biciklinél.

Majd rákezdte egy kiesi, majdnem egészen új rendező mozdony, melynek kerekai olyan közel voltak egymáshoz, hogy hasonlított egy kecskéhez, mely öklelni akar,

— Valami nincs rendben a vonalon, szólott, ha egy ilyen pennsylvaniai kőhordó becsmerli a mi gépeinket. Legalább én azt gondolom. Ezen a kiesin nincs semmi kivetni való. Eustis rajzolta őt és Eustis rajzolt engem. Talán nem elég jó? Mi?

'007 szénhordó kocsiában bátran körülhordhatta volna a pályaudvaron a kis rendezőmozdonyt, de mégis köszönettel volt neki a csöppnyi vigasztalásért.

— Mi nem használunk tolókokcsit a pennsylvaniai vonalon! felelte a Consolidation. Ez a burgonyaszállító különben elég öreg és csunya ahhoz, hogy védelmezze magát.

— Hiszen eddig még csak róla beszéltetek, és nem neki! Hát semmi nevelések sincs a pennsylvaniai vonalon? hadarta az apró védelmező.

— A te helyed igazság szerint a rendező-pályaudvar . . . Érted Pony! mondta szigoruan a Mogul. Mi itt mind hosszjáratauk vagyunk.

— Azt csak hiszed, felelte a kiesi. Majd többet is megtudsz estére. Kinn voltam a 17-nél s micsoda rakomány van ott, — ő szent karásony!

— Elég bosszuságom van a magam vonalán.

vágott közbe egy karesu, könnyű külvárosi gép, melynek csak egy ragyogott a fékezője. Utasaim, már mint a bérletjegyek, nem nyugodtak addig, míg nem kaptak egy szalonkocsit. Egészen hátra akasztották s nehezebb cipelni minden hőkénel. Egy szép napon természetesen el fogom vesztöni s akkor majd átkozni fogják az egész világot, csak éppen a saját butaságukat nem. Legközelebb már követelni fogják, hogy cipeljek háló, étkező kocsit s egy egész expresszt.

— Nemde! Téged New Jerseyben csináltak? kérdezte a kiesi. Mindárt gondoltam. Helyi vonatokat és nyitott teherkocsikat cipelni nem kellemes, de még is sokkal jobb, mint hűtőkocsit, vagy olajshordókat. Csak azt mondom . . .

— Mondod a poklot! vágott közbe a dühös Mogul. Hiszen te csak hűtőkocsit cipelsz a rendezőbe. De én? s kis szünetet tartott, hogy annál több jelentősége legyen beszédének, én gyors-út röpíték tova. Tizenegy kocsit egymás mögött. Olyan értékes dolgokat, hogy te olyat még gondolni sem tudsz. Tizenegy óraker kibozogok; s harmincöt mértföldre vagyok óránként beállítva! Törékeny! . . . Felül! . . . Gyorsáru! . . . Üveg! . . . Sürgős! . . . Ez vagyok én! A helyi közlekedés áll job, mint a rendezés. Gyorsáru, ez hoz a konyhára!

— No, én nem szoktam akadékoskodni! kezdte meg a Pittsburgh Consolidation.

— Nem? Hát nem azért küldtek ide, mert a meredeken megbotlottál? — piritott rá a kis rendező.

— Ahol én megbotlom, ott te már fekszel is, Pony; — szóval, amint már mondtam, én nem szoktam akadékoskodni és heneçgni. De ha egy igazi, minden ízében pompás teherszállító akarsz látni, nézz meg engem. Harminchék kocsit robogtatok magam után hegyeken, erdőkön keresztül s míg gépezem a rablókkal hadakozik, úgy, hogy teljesen magamra vagyok hagyva.

(Folytatás következik.)

a villám és mezevolvasztotta mellényén lógó aranyláncát. 1894-ben egy sétálóknak zsebéből kirántotta az óráit. Olyan jól kiűtötte, hogy nem is lehetett megtalálni.

† **Csigorin és a biciklista.** Csigorinnak, a nagy muszka sakkjátszónak egy kis összeütközése volt Londonban egy biciklistával. Azon a napon történt a dolog, amikor Leevol szemben elvesztette a játékot. Elmélyedve, töprengve ment az utcán a táviróhivatal felé és nem vette észre, hogy a háta mögött óriás sebességgel rohan felé a biciklista. Hiába csöngett, nem hallja meg Csigorin, ami nem is csoda egy sakkjátékosnál, aki azt megy táviratozni az otthonvalóknak, hogyan, miképpen vesztett el egy nagy partit. A karambol aztán kikerülhetetlené vált. Szerencsére, nem történt nagy baj. Csigorinnak egy kis meglepetésen kívül nem történt nagyobb baja, a biciklista lezuhant ugyan az anyaföldre, de hamarosan fel is tápáskodott. A két ur aztán különböző nyelven ugyan, de a legnagyobb udvariassággal fejezte ki részvétét egymásnak.

† **Rehabilitált elefánt.** A párisi Jardin des Plantes elefántjának becsületét már hetek óta sárral dobálták meg. A jámborra ráfogták, hogy bámulónak zsebéből kilopja ormányával a pénzestárcaikat és azután lenyeli. A minap kisült, hogy mindez aljas rágalom. Történt ekkor, hogy a ketrec előtt állók egyikének zsebéből megint eltűnt a pénzestárca. A károsult fél rendőrt kiabált. Rögtön akadt öt-hat tanu, aki egre-földre esküdözött, hogy az elefánt lopta el a pénzes tárcát. Két uriember pedig kijelentette, hogy látták, amint az elefánt lenyelte a kutatott holmit. A rendőr nem hitte az elefánt bűnösségét. Azzal argumentált, hogy az elefánt nem szereti a bugyellárist. Hanem motozást tartott, aminek csakhamar sikere lett, mert az erszényt a legdühösebb elefánttrágalmaszó zsebében megtalálták. Egy figyelmes szemtanú becsületszavára kijelentette, hogy az elefánt, amikor ezt meglátta, jókedvében táncolni kezdett. Alig fért a bőrébe.

† **A vasutak.** Az egész világon 731.660 kilométer hosszúságú vasuti sít raktak le mind ez ideig. Európára ebből 262.930 kilométer jut, Amerikára 380.075. Magában az Egyesült-Államokban 296.500 kilométer a vasuti vonalak hosszúsága. Azután jön Németország 48.000 kilométerrel, Franciaország és Oroszország egyenként 40.000 kilométerrel, Nagy-Britannia 34.500, Ausztria-Magyarország 31.700 kilométerrel. Legtöbb vasutja van — a területéhez aránytva — Belgiumnak. Azután jönnek Hollandia, Svájc, Franciaország. Legutolsó helyen van Oroszország.

† **Hormino év után.** Thys ezredest, az első Kongó-vasut építőjét és a belga Kongó-vasutársaság igazgatóját a napokban ünnepelték Brüsszelben. Ez alkalomból az egyik belga újság egy anekdotát mond el Thys életéből. Maga Thys is sokszor mondogta el már ezt az apróságot nagy büszkén. Amikor Thys legelőször került Brüsszelbe, nagyon jelentéktelen parasztlagényke volt még csak. A vasuti állomás közelében betéret egy kávéháza. Leült egy asztalhoz s ünnepiesen megrendelt egy üveg *Palet*. Ezt a nevet akkor olvasta le legelőször a falon függő árjegyzékről. A pincér ur, aki „művelt” városi ifju volt, a szeme közé nevetett:

— Paal-Aal? . . . Pal-Aal? . . . azt nem ismerjük! — vihogott. — Az ur talán Pél-Élt akar? — Hát legyen Pél-Élt, bánom is én!

De a pincér csak vihogott tovább és csak ismételtette csufondárosan:

— Paal-Aal . . . Paal . . . Aal . . .

Akkor fölkel a paraszt-gyerekek és komolyan, önérzetesen oda mondogatott a csufolódónak:

— Pincér, maga most kinevet, halálra kacagja magát. Hát én most már tudom, hogy Pél-Élt kell mondani és ezt meg is jegyzem magamnak. Tanultam valamit, de maga nem lett semmivel sem gazdagabb. Így lesz ez mi kottónkkal valószínűleg az egész életünkön át. Ha majd harminc esztendő múlva találkoznak, majd meglátjuk, ki tanult többet a tapasztalás iskolájában.

Thys ezredest, amikor nemrégiben Brüsszelbe került, gondolt erre a találkozóra, s elment abba a kávéháza. Az a pincér, akivel harminc esztendővel ezelőtt az a kis ügye volt, megint kiszolgált. De nem röhögött a szeme közé.

† **Don Paolo.** Rémmegény nem produkál olyan szörnyűséget, mint amilyen egy délolaszországi helységben, Palma Montechiaróban megesezt. Egészen komolyan tálalják fel külföldi lapok római tudósítások alapján, úgy kell hát fogadni, amint adják. Ami ősidőkről monda ránk maradt természetellenességekről, az mind szelid dolog, amiben a szereplők mint bosszúálló istenek öntudatlan eszközei szerepelnek. De Palma Montechiaróban egy ember-életeműtségében szándékosan követett el felülmulhatatlan borzalmasságokat. Huszonnyolc esztendei gályarabság után hazatér Paolo Falzono, a rablogyilkos. Míg a rabságban sinylődött, addig odahaza nagy változások történtek. Felesége meghalt, lánya egy invalidushoz ment feleségül. Az első dolga az volt, hogy a neki nem tetsző vót elzavarta, aztán egyszerűen ő ült az örökébe. Az asszonyt ezenközben ahhoz a három leánygyermekhez, amelyivel előldözött férjét megajándékozta, megszületett a negyedik gyermeke. Egy fiu, akinek Don Paolo, így hívta a nép a gályarabot, a Nino

nevet adta. Kevéssel azután meghalt Rozália, az asszony és akkor Don Paolo az időközben tizenkét esztendőse fölseperedett legnagyobb unokáját tette a helyébe. És Don Paolonak nemcsakok dédunokája lett. És akkor végre beleavatkozott a hatóság is a dologba, s a hetvenegy esztendőes Don Paolt, akit a hosszu rabság éppen nem tört meg, bedugta a fogházba, hogy aztán ítéljen felette. De Don Paolo nem várta be a földi igazságszolgáltatás művét, végzett magával. Cellájában felakasztotta magát.

† **Koldusok.** Berlin statisztikát közölt nemrégiben a koldusairól. Elegen vannak és nemcsak azt tudhatjuk meg Berlin koldusairól, hogy vannak, hanem hogy elítélték őket, amiért koldultak. Kenyér helyett büntetés. Nyilván megérdemelték. A hatóságok még sem lehetnek olyan szivtelenek, hogy ártatlanokat sújtsanak. Tavaly összesen 6534 férfit és 166 nőt ítéltek el koldulás miatt. A férfikoldusok harmadánál is több, 2415, munka nélkül való munkás volt. Foglalkozásukra első helyen állanak a lakatosok 353-an, utánuk 310 suszter következnek; szabó 289 volt, kereskedő 263, asztalos 240. Különben minden szakmára akadt képviselő. Így kolduláson fogtak kilenc színészt, két-két bírósági tisztviselőt és tanítót, hét fotografust. Időszak szerint a legtöbb koldust az év első három hónapjában fogták el, 946 koldust, míg júliusban csak 326 került a hatóság elé. A koldusok közül csak 981 született Berlinben s 167 való külföldről. A 166 női koldus közül negyvenöt volt munkás, tizenöt kereskedő, két-két színész, írónő és nevelőnő. A többinek nem is tudták megállapítani a mesterségét. Hajléktalanul 1397 férfit és 63 nőt találtak. Korra nézve a koldusok közül 535 még nem volt husz esztendőse, husz és harminc év között 1256 állott, 30 koldus hetven évesnél idősebb volt. Szóval Berlinben szép rendben tartják a koldusnépséget.

† **Páris looolása.** Páris aszfaltja is megkapja a maga felfrissítését, ha jön a meleg, poros időszak. A párisi öntöző szervezet a következőkben állítható össze: Müködik naponként 266 lovakkal vont hordóalaku öntözőkocsi, 333 öntözőkocsi vasból, 33 fából és 121 kézi öntöző kocsi. Ezek a kocsi és még több vízvezetési vizsgár naponként tíz millió 502,000 négyzet méter területet öntöznek be. Ez az öntözés a városnak évenként négyszázezer frankba kerül.

† **A költő és a tőkepénzes.**

A költő: Ó, micsoda siralomvölgy ez a világ! Nincs benne semmi nemes, semmi igazi, ideális gyönyörűség! . . .

A tőkepénzes: No már bocsásson meg, de nincs igaza. Hát sohasem evett még egy olyan jó, olyan igazán jó — ürücombot? . . .

A más büne.

(39) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

Azt mondták végül, hogy elfogadnak engem annak, aki vagyok, ha erről kielégítő bizonyítékokat tudok hozni. Leveleket, igazolásokat szereztek new yorki tiszteltemeltő személyiségektől, akik állításaimat megerősíték. Mivel ott senkihez sem fordultam, hogy tiszta jellememről bizonyítványokat kapjak, mindaddig, amíg régi nevem meg nem szabadul aától, s mert vesztegetni való időm nem volt, elhatároztam, hogy rögtön New Yorkba indulok, hogy megszerezsem azokat a bizonyítékokat, amelyeket kívánnak tőlem, s hogy minél előbb visszatérjek. És most itt vagyok. De idevaló utaztamban a gőzösön meghallgattam egy angol ügynek és egy newyorki detektívnek a beszélgetését, amelyből kiténik, hogy ügyekkel közelebbről is fognak foglalkozni, akár akarom, akár nem, s hogy mindezek meg nem derült ki, hogyan történt az a bizonyos lopás. Hogy áll az a dolog?

Percy erre megtudta mindazt, ami távol-látásban történt, Paula férjhezmenésével együtt. A nyomozásokat annak a tolvajnak a kaphatólására, aki miatt neki szenvedni kellett, mint-hogy eredményre még nem vezettek, tovább folytatják.

Miután mindezt megbeszéltek, elhatározták, hogy Percynek a megjelenését mindenki, még az anyja és Ketelle bíró előtt is eltitkolják. Béreljen magának lakást a város felső részében, ahol Paula öt időnkint fel fogja keresni, hogy az ügyek állásáról értesítse. Ez alatt meg akarta tudni Byrnes felügyelőtől, hogy mi célből küldötték ki Angolországból azt a Clifont. Nehézségekre el lehetnek készülvé. De mindak-

ten fiatalok voltak s reménytel néztek a jövő elébe.

Későre járt már az idő, amikor Paula haza érkezett. Kiszállott a kocsiából s fölment a lépcsőkhöz. Gondolatai még mindig a bátyjánál voltak s nem vette észre azt a fekete bajuszu magas fiatalembert, aki ott állott az utca sarkán és cipőjének az orrát verdeste a sétatálcájával.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET.

Egy sekk.

Ez a fiatalember, miután Paulát egészen a lakásáig követte, megfordult és lassan eltávozott. Azt, akit ő Horacnak nevezett, nem születt a gonosztevő pályára, mostani helyzete és karaktere részint született könnyelműségnek, részint pedig a körülményeknek volt a következménye. Kitűnő nevelést kapott, s az orvosi tanulmányokat sikerrel végezte el New Yorkban. Könyvelmői társaságokhoz való ragaszkodásán, a könnyű élet kedvelésén kívül nem mutatott más rossz hajlandóságokat. Azt hitték, hogy kitombolja magát, s aztán hasznos tagja lesz a társaságnak.

De csaknem közvetlenül tanulmányainak a befejezése után végzetes fordulat állott be a sorsában. Egy bucsulakomán egyik barátjával összeveszett, majd verekedésre is került a dolog. A dolgot elmagazították, a két ellenfél kezét fogott, tovább ivott, de Horaceban megmaradt azért a nehezfelés, s úgy látszott, hogy bosszút forral. Amikor el akartak válni, kitűnt, hogy volt ellenfele nem igen bír megmaradni a lábán, arra ő ajánlkozott, hogy hazakiséri. Együtt mentek el s Horace valami különös tréfát forgatott a fejében.

És akkor éjszaka azt, akit ő haza kísért, lakásának a kapujában eszméletlenül találták meg, nyakszirtján egy halálós ütés nyomával. Nem is tért magához és meghalt másnap, miközben többször értelmetlenül ezt a nevet mormolta: Dupen Horace.

Horacet elfogták és gyilkossággal vádolták.

s mivel óvadékat nem tehetett le, ott is tartották a fogházban. Hosszas vizsgálat után, amely egy esztendőre elhúzódott, az esküdösök fölmentette. Ambar a bizonyítékok erősen valószínűnek mutatták, hogy ő a bűnös, de még sem voltak elég meggyőzőek, úgy hogy az esküdtek a kétséget a javára érvényesítették. Hát kiszabadult, de pályája a társadalomban tönkre jutott, még mielőtt megkezdte volna. A Káinbélgye ott volt rajta.

Még kellett volna változtatnia a nevét és más országban talán boldogulhatott volna. De dacos önféjűsége és az akaratereinek a hiánya megakadályozták ebben. E helyett rossz társaságokba került és gondolkodása csakhamar új környezetéhez simul. Abban a társaságban, amelyhez azelőtt tartozott, nem ismerték többé.

A rendőrség kezdett érdeklődni iránta, csak-hogy ő sokkal ravaszabb és óvatossabb volt s nem került kére soha; többször már csak éppen az utolsó pillanatban ugorhatott meg, s eddig még nem foglalt helyet az arcképe a rendőrség albumában. De hát ilyen esetekben a bujkálás nem tarthat örökké, s a bujkáló mégis csak hurrokra kerül egyszer.

Attól kezdve, hogy gyanus alak lett, városról városra vándorolt Dupen Horace, s az Egyesült Államoknak már majdnem minden városában élt. De csak visszatért mindig New Yorkba, ambar tudta, hogy sehol rá annyi veszedelem nem leselkedik, mint éppen ott. Amikor most előtűnt, már több mint egy esztendeje volt távol New Yorktól. Egy nappal a megérkezése után történt, hogy társa, Grush Ketellenére hívta föl a figyelmét.

Az az asszony huga volt annak, akinek a meggyilkolásával vádolták őt. Ez a körülmény elég volt arra, hogy gyűlölködő érzéssel teljék meg a lelke ellene. Azelőtt sohasem látta. A család egyetlen tagja, akivel valaha személyesen érintkezett, Nolen Jerrold volt. De mindannyiukat gyűlölte. Ha ők nincsenek, talán szép pályát futhatott volna meg s azért a legnagyobb ellen-ségeskedés fészkelte belé magát ellenük. Hogy

Elsőbbségi kötvények.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes items like 'Adria elsőbbségi kötvény', 'Kisúti vasút', 'Kassa-oderbergi', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Bécsi biztosító társaságok részvényei', 'Bécsi élet- és járadék-biztosítási-intézet', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Bányák és téglagyárak részvényei', 'Grassótfő bányá', 'Budapesti téglagyár', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Vasművek és gépgyárak részvényei', 'Gaszácsi gépgyár', 'Danubius', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Könyvnyomdák részvényei', 'Atheneum', 'Franklin', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Különböző vállalatok részvényei', 'Ált. wagg. költöz.', 'Epeuti villamos', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Gőzmalmok', 'Concordia', 'Első budapesti', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Főlekedési vállalatok részvényei', 'Adria tengerhaj.', 'Epeuti kisúti vas.', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Sorsjegyek', 'Baszília', 'Bécsvárosi', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Pénzjegyek', 'Vert arany', '10 frkos arany', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Külföldi váltók (látra)', 'Amsterdam', 'London', etc.

Table with 2 columns: Bond name and value. Includes 'Eztárdőre kötött értékpapírok', 'Aranyárak', 'Koronajárak', etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonszerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő árfolyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag 38.—40.— forint, vörös tiszta, alföldi és felvidéki 26.—28.— forint. Vörös erdélyi... Kézpezemű 31.—35.— Nagyszemű 35.—39.— Disznózsír: budapesti 50.50—51.— forint, vidéki... 85 darabos... 120 darabos... 100 darabos... 85 darabos... 17.50—17.75 forint, szerbiai 15.25—15.50 forint

A bécsi gabonátőzsde.

Bécs, július 31. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jegyzések: Ószi buza 8.44—8.66, rozs 6.90—6.93, zab 5.—5.02—5.02—5.03, repce 12.15—12.25.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén a hangulat kedvező. A déli tőzsdén változatlanul jó a hangulat. A hausse később mind erősebb lett. A zárlat tartott.

Bécs, július 31. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany járadék 118.75. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 198.75. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.80. Magyar keleti vasúti állami kötvény 120.—. Magyar Iosztámitó és pénzváltóbank 258.—. Rimamurányi vasműrészvény 313.—. Magyar koronajáradék 96.40. 4% os Magyar földterem. kötvény 94.60. Magyar hitelbank részvény 392.—. Magyar nyerevény kölcsön sorsjegye 160.75. Kassa-oderbergi vasúti részvény 185.50. Magyar kereskedelmi bank 1447.

Bécs, július 31. (Osztrák értékek zárlata.) 4% os papírjárdék 100.40. 4% os osztrák aranyjárdék 118.80. 1860-iki sorsjegye —. Osztrák hitelsorsjegye 196.50. Angol-osztrák bank 152.—. Bécsi bankjegyesület 274.—. Osztrák-magyar bank 905.—. Déli vasút 77.—. Dunazőrhajózási részvény

403.—. Dohányrészvény 143.—. Császári és királyi arany 5.67.—. Német bankváltók 58.82. 4% os ezüsti járadék 100.20. Osztrák koronajáradék 99.90. 1864-iki sorsjegye 194.—. Osztrák hitelintézeti részvény 388.50. Unionbank 313.50. Osztrák Länderbank 234.25. Osztrák-magyar államvasút 347.—. Elbavölgyi vasút 259.25. Alpési bányarészvény 257.80. 30 frankos arany 9.55. Londoni váltóár 120.65. Bécsi Tramway 467.—. Az irányzat szilárd.

Bécs, július 31. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 388.62 Magyar hitelrészvény 393.75. Angol-Osztrák bank 152.25 Union bank 313.75. Länderbank 243.50. bankjegyesület 247.25. osztrák-magyar államvasút részvény 347.25. eszakyugati vasút részv. 145.50. elbavölgyi vasút 259.25. dunazőrhajózási részv. —. alpési bányarészvény 259.30. máiusi járadék 100.40. osztrák koronajáradék —. magyar aranyj. —. magyar koronajáradék 96.40 német birodalmi márka augusztusra 62.60. júniusra —. török sorsjegyek 58.90. rimamurányi vasmű 313.25 déli vasút —. dohányrészvény 143.—. Napoleon d'or 9.55 1/2 Lombard —.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, július 31. (Tőzsdei tudósítás.) Kissé fokozott élénkség mellett a tőzsde meglehetősen szilárd volt. Hitelrészvények Becsre és abban a reményben, hogy a felvív mérleg kedvező lesz, magasabbak. Kohórészvények rajnai vételre és fedezetekre emelkedtek. Szénrészvények szintén emelkedtek. Vasutak közül osztrák vasutak Becsre jobbak, amerikaiak New York után indulva vonzóak. Hajózási részvények keresettek. Magánüzámítolási kamatláb 3 3/4 %.

Berlin, július 31. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 100.40. 4% osztrák aranyjárdék 101.—. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajáradék 96.50. Osztrák-magyar államvasút 148.—. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.90. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.75. Alpési bányarészvény —. Disconto-Commandit 197.—. Általános villamosági Edison 267.80. Gelsenkircheneri 206.—. Laurakohó 264.—. 4% os ezüstiárdék 100.—. 4% magyar aranyjárdék 99.80. Osztrák hitelrészvény 243.—. Déli vasút 34.90. Károly Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.—. 4% os új orosz kölcsön 99.75. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 93.75. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 163.80. Harjemi 199.80. Az irányzat szilárd.

Hamburg, július 31. (Zárlat.) 4% os ezüstiárdék 99.90. 1860. sorsjegye 147.25. Déli vasút 84.85. 4% osztrák aranyjárdék 100.50. Osztrák hitelrészvény 243.60. Osztrák-magyar államvasút 148.—. Olasz járadék 93.—. 4% magyar aranyjárdék 100.—. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 31. (Zárlat.) 4% os papírjárdék 100.25. 4% osztrák aranyjárdék 100.60. Magyar koronajáradék 96.50. Osztrák-magyar bank 151.85. Déli vasút 34.10. Elbavölgyi vasút —. Londoni váltóár 204.98. Bécsi bankjegyesület 137.30. Villamos részvény 156.85. 8% os magyar aranykölcsön 84.50. 4% os ezüstiárdék 100.05. 4% magyar aranyjárdék 99.80. Osztrák hitelrészvény 248.90. Osztrák-magyar államvasút 147.30. Eszaky. vasút —. Bécsi váltóár 169.85. Párisi váltóár 81.20. Unionbank —. Alpési bányarészvény 256.—. Az irányzat szilárd.

Páris, július 31. (Zárlat.) 3% os francia járadék 100.57. Olasz járadék 92.60. Osztrák-magyar államvasút —. Francia törleszt. járadék 100.12. 4% magyar aranyjárdék 101.—. Török dohányrészvény 313.—. Osztrák Länderbank 519.—. 3% os francia járadék 101.57. Osztrák földhitelintézet részvény 12.72. Déli vasút —. 4% osztrák aranyjárdék 102.—. Ottomanbank 570.—. Párisi bankrészvény 1062. Alpési bány. részvény —. Az irányzat szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 31. A sertésüzlet irányzata változatlan. A) Hízott sertések ára: I. A Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) 40—40 1/2— krajcár. Öreg közép (páronként 300—340 kilogramm terjedő sulyban) 42—42 1/2— krajcár. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 43 1/2—44— krajcár. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban) 44 1/2—45— krajcár. Fiatal könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) 44—45— krajcár. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli sulyban) — krajcár. Közép (páronként 220—280 kilogramm sulyban) — krajcár. Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) — krajcár. Közép (páronként 250—320 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) — krajcár. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 44 1/2—45— krajcár. Közép (páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban) 44—44 1/2— krajcár. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 44—45 krajcár. Sertéslelészám 1899. július 29. napján volt készlet 43.458 darab, 1899. július hó 30. napján felhajtott 1046 darab, 1899. évi július 30. napján elszállított 654 darab, 1899. július 31. napjára maradt készletben 43.850 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 31. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Petrács György tornatanítót a sepsi-szt.-györgyi ev. ref. főgimnáziumhoz rendes tornatanítónak nevezte ki. — Az igazságügyminiszter Truszka Sándor nagy-tapolcsányi járásbírói irnokot a sátoralja-újhegyi törvényszékhez segédlekkönyvezetvé, Rolik Gyula mezőúri járásbírói irnokot a mezőcsáti járásbíróshoz irnokká nevezte ki.

Athelyezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Áldor Imre kaposvári állami főgimnáziumi rendes tanárt, eddigi minőségében, az erzsébetvárosi állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Megerősítés. A földmívelésügyi miniszter Biess Elemér és Fejérdi Gyula irólas-gédszítetek állásukban végleg megerősítette.

Pályázatok. Hivatalsszolgái állásra a szatmár-németi törvényszéknél 4 hét alatt. — Alibíri állásra a szeredai törvényszéknél 2 hét alatt. — Hivatalsszolgái állásra a nyiregyházi törvényszéknél 4 hét alatt. — Irnoki állásra a

temesvári törvényszéknél 4 hét alatt. — Hivatalsszolgái állásra az aradi törvényszéknél 4 hét alatt. — Alibíri állásra a nagy-tapolcsányi járásbírósnál 2 hét alatt. — Két erdőszíri állásra a deliblati kincstári birtok kezeléségnél augusztus 25-éig.

TÁJÉKOZTATÓ.

Advertisement for KRISTÁLY mineral water. Includes text: 'Nincs egészségesebb tisztább, jobb, olcsóbb savanyúvíz, mint a KRISTÁLY'. Features an illustration of a man and a woman.

Napirend.

Naplár. Kedd, augusztus 1. — Római katolikus Péter láné. — Protestáns: Vas. Péter. — Görög-ország: (július 20.) Illes próféta. — Zsidó: Ab 25. — A nap két reggel 4 óra 22 perccel. — Nyugszik este 7 óra 16 perccel. — A hold két éjjel 12 óra 5 perccel. — Nyugszik délután 5 óra 53 perccel.

A miniszterek nem fogadnak. A magyar Jel-dílog Hitelekben 4 százalékos községi kötelezőnek évi sorsolása délelőtt 10 órakor a bank helyiségében.

Nemzeti Múzeum: Régiségtára, nyitva délelőtt 9—1-ig. Többi tárai 1 korona belépődij mellett megtekinthetők.

Iparművészeti Múzeum és az iparművészeti társulat állandó bazárja, nyitva délelőtt 9—1-ig. Technológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12-ig és délután 3—5-ig.

Az összes könyvtárak zárva vannak. A Hódoló díszelőadás. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás. kereskedelem-történeti múzeum és keleti mintatár az Incarcsarnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár, Keresepüti 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár, Keresepüti 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 órától 12-ig. Állatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. — Budapest, július 31.

A magas légnyomás mindjobban kiterjed az egész kontinensre, maximuma azonban még Nagy-Británia fölött van, a minimum pedig Finnország fölött s egyuttal elvonulóban. Az idős európaszerte szárazabb lett s nyugotról általánosan derül az ég. A hőmérséklet eloszlása egyenetlenebb lett s többnyire valamelyes emelkedett. Hazánkban helyenkint kisebb esők voltak (Zágráb és Arad zivatart jelent); a hőmérséklet kissé emelkedett. Kildás: Tulnyomán derült, száraz és melegebb idő várható.

Vizállás.

Table with 4 columns: Date, Location, Water level, and other details. Includes entries for Inn, Duná, Pannónia, etc.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
Szünet.

FÓVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a Krisztinavárosban.
 Kedd, 1899. évi augusztus hó 1-én.
 Gyöngyi Izso ur felléptével:
A denevér.
 Operette 3 felvonásban,
 Személyek:
 Eisenstein Gyöngyi Rosalinda R. Réthi.
 Franck Krémer Orlovsky Sziklai
 Alfréd Stoll Falke Julász
 Blind Fűredy Adél Szende
 Froesch Faragó Iván Bérozi
 Oszkár Szabó Carikoni Tallián
 Kezdeté 7 óraker.

VÁROSLIGETI SZÍNHÖR.

Kedd, 1899. évi augusztus hó 1-én.
 Előszó:
Dreyfus, az Ördögsgiget áldozata.
 Alkalmi szenzációs szími hét képben, hiteles adatok nyomán írta Deréki Antal.
 D'Arras Haday Patty ifj. Polgár
 Walsin Kesztler D'Abbeville Arkossy
 P. ouat Bihari Henry Sajó
 Dreyfus Hídvégi Lucie Föld Irén
 Mohrenheim Fehérvári.
 Kezdeté 7 óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

0-Budán.
 Kedd, 1899. évi augusztus hó 1-én.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
 Keleti opera 4 felvonásban, 7 képben. Írta: Goldfaden Dávid. Zenejét szerzte: Dávidsohn Emánuel.
 Személyek:
 Monach, Radó S. Abigail Kápolnai
 Sulamit, Kövessyné Zigitang Tukoray
 Absolon, Erckövy Ezriel Tarján
 Kezdeté 7 1/2 óraker.

DALOS SZÍNHÁZ.

Hamlet.
 Énekes paródia. Írta: Zöldi Márton. (Két képben).
 Személyek:
 A király Kiss Francesko Fenyvesi
 A királyné Fényesi Ripacs király Hatvani
 Hamlet Balogh Primadonna H. Csillag
 Polonyusz Nyitrai Naiva Cs. Jankovits Ida
 Ofélia Tomcsányi Tenorista Horvát
 Rosenkranz Tompa Szellem Tóth
 Gúldenstern Komor Rendör Kiss Ferikó
 Horatus Koncz
 Utána
Petőfi.
 Látványos szími 7 képben.

Ős-Budavára.

Ma kedden, 1899. augusztus 1-én.
Uj! műsor Uj!
Prince O-Kabe
japán troupe.
Carmencita.
Black White and Jara.
Operette, bohózat,
variété, vigjáték.
 Belépődij este 7 óráig 30 krajcár,
 azután 50 kr.
 Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytözs
 dékben kaphatók.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérli.
 Renoválás és átalakítás miatt a
 mulató zárva marad.
 Megnyitó előadás 1899. augusztus
 12-én új műsorrall és új különleges-
 ségekkel.
 Albrecht Ferenc
 igazgató.
 A télikert, kávéház helyiségek és
 Chambre separék nyitva vannak.
 Minden este Munczy Lajos zenekara.

PETŐFI-ALBUM.

1849-1893
100 ÉNEK és DAL
 zongorakísérettel Petőfi Sándor költeményeire. —
 Összegejtötte: Langer Viktor.
 Ára diszkötésben, Petőfi Sándor legjobb arcképével el-
 látva 2 frt, postadíjjal 2 frt 20 kr. Kapható a kiadóknál
 Rózsavölgyi és Tsa. és. és kir. udv. zenekereskedésén.
 Budapest, 1899. jul. hó.

Minden asszony és leány szerezz
 meg magának a

Legujabb Hölgyek titkára

című könyvet. Ára színes nyomásukötésben 80 kr.
A Hölgyek titkára az élet minden
 körülményeire
 alkalmazható fogalmazvány-mintákkal szolgál.
A Hölgyek titkára megtanít a tár-
 sadalmi körök
 kel levélben való finom és udvarias érintkezésre.
A Hölgyek titkára költői szépen
 irt szerelmi le-
 veleket foglal magában. Szóval a Legujabb Höl-
 gyek titkára kitűnően használható minden rangu
 és rendű nők számára.

Megrendelhető (a pénz előleges beiktudése eső-
 tén bérmentve) a

Budapesti Napló

kiadóhivatalában.
 Budapest, VIII., József-körút 18. szám.
 Ugyanott megszerezhető: Virágos-ny. Mit jelente-
 nek a virágok? 40 kros kiadásban.

Biztosítás árfolyamvesztés ellen kisorsolás esetén.

5%-os 1882-es államsorsjegy.

Sorozat-huzás f. é. augusztus 1-én.
 Esell. árfolyamvesztés egy egysz sorsj. nál kb. 120.—
 Biztosítási-díj darabonként 8.50
 Esell. árfolyamvesztés egy 100 sorsjegynél kb. 42.—
 Biztosítási-díj darabonként 1.10

FUCHS H. váltóháza

Budapest, IV. Kecskeméti-utca 1.

Magyar kir. államvasutak
 budapesti jobb. üzletvez.
 25203/99. sz.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi állam-
 vasutak Ujvidék állomá-
 sán létesítendő felvételi
 épület bővítése és rész-
 ben átalakítása céljából
 ezennel nyilvános ajánlati
 tárgyalást hirdetünk.
 A tervak, az ajánlati
 költségvetés, részletes le-
 írás, a szerződési tervezet,
 a feltéttelek és a pályá-
 zati feltételek Budá-
 pest jobhparti üzletvezet-
 őség pályafentartási és
 építési osztályánál (Külső
 Kerepesi-út), valamint az
 ujvidéki osztálymérnök-
 ségnél a hivatalos órák
 alatt megtekinthetők. Jog-
 érvényes és köllőleg be-
 lyegzett ajánlatok legkés-
 sőbb f. é. augusztus 2-án
 déli 12 óráig üzletvezet-
 őségünk 1-56 oszta yánál
 nyújtandók be lepeaséte-
 lve eme felirattal: (Aján-
 lat az ujvidéki felvételi
 épület bővítése és rész-
 ben átalakítására.) Csak
 az összes munkákra tett
 ajánlatok fognak figye-
 lembe vétetni. Bánatpénz
 fejében legkésőbb f. évi
 augusztus 1-én déli 12
 óráig 3000 frt, azaz há-
 romszáz frt készpénzben,
 vagy állami letétrek al-
 kalmas értékpapirokban
 gyűjtőpénztárunknál
 (Külső Kerepesi-út) le-
 zetendő. A bánatpénzről
 szóló letétjegy az ajánlat-
 hoz nem csatolandó. Az
 értékpapírok a budapesti,
 illetőleg bécsi tőzsdén a
 legutóbb jegyzett 14 nap-
 nál nem régiebb árfolyam
 szerint számítottak, de
 névértéken felül számítás-
 ba nem vétetnek. Posta
 útján beküldött ajánlatok
 és bánatpénzek térti ve-
 nyénnel adandók fel. Az
 ajánlatok között a szabad
 választási jogot magunk-
 nak fenntartjuk.

Budapest, 1899. jul. hó.

Deutsch F. Károly
 legjobban ajánlja az uri közönségnek
 ruhabérleti rendszerét.
 Budapest, Andrassy-ut 1.

Sorsjegytulajdonosok figyelmébe!
 BEIFELD JÓZSEF Budapest, Károly-körút I. sz. alatt.
 1874-ben alapított bankházának SORSJEGY REVIZIO-IRODÁJA a világ összes
 sorsjegyeinek huzását bárkinck teljesen ingyen utána nézi.
 Válaszadásra 5 kros levélbelyeg melléktendő.

A szabadalmazott
„Fairbanks” mérlegek

 szízes rendszerűek, tolosúlyos fémmérőkarral bírnak
 és a hid minden pontján egyenlően mértelegnek.
**Gazdasági, szekér-, marha-,
 zsák- és raktári mérlegeinket,
 különösen gazdaságok, kizsáleg és ur-
 adalmak részére a legjobb meggyőződéssel ajánljhatjuk.**
 Gazdasági egyesületi tagok kedvezményben részesülnek.
FAIRBANKS” mérleg- és gépgyár részvény-társaság
 Budapest, Andrassy-ut 14. Gyár: Váci-ut 156.
 Megrendelések közvetlen:
 központi irodákhoz: Andrassy-ut 41. sz. intézendők.

Nagy butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó, diófa fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, ó-német stíl	4 frt
2 ágy, diófa, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fiókos	16
1 öjleli szekrény, diófa, fényezett	8	1 hálószoba, matt diófa	125
1 mosdó, 2 ajtó, diófa, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	170
2 szekrény, 2 ajtó, diófa, matt	38	1 garnitúra crépe- vagy bourette- behuzat	60
2 ágy, magas, diófa, matt	38	1 garnitúra selyem-behuzat	80
2 öjleli szekrény, diófa, márványval	22	1 garnitúra plüss-behuzat	95
1 kredenz, 4 ait. fülkés, faragott, feh. márv.	46	1 szalonasztal	10
1 díván, magas támla szőnyeggel	40	1 concol márványval és tükör	26
1 ebédlő-asztal, diófa, matt	14		

 Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.
Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
 Budapest, Erzsébetter és Sas-utca sarok, I. emelet.
 Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

A Nemzetközi Automatagyár
Automata Buffetje
 Budapest, IV., Múzeum-körút 14. szám.
 Kiváló hideg buffet, „Polgári”-féle
 sör, valódi borok, liqueurök.
 Nyitva reggel 3 óráig.
 Megrendeléseket mindennemű automatákra gyárunk
VII., Szövetség-utca 3. sz.
 pontosan eszközöl.

**Dupla villanydelejeskereszt
 vagy csillag.**

 20867. sz. ném. bír. szab. gyógyit és föl-
 vidit kezesseg mellett! Csúz, reumatizmus,
 asztma, álmatlanság, fülzúgás, nagyothallás,
 idenesség, étvágyhiány, sápadó, fopfájás, migren,
 mpotencia, fejfájás, epilepszia, valamint minden idegbaj
 esetében. Az a páciens, aki készülékeztől 45 nap
 alatt nem gyógyul meg, azonnal visszatapja pénzét.
A kis készülék 2 frt. A nagy készülék 3 frt.
 Könnyebb betegeszköznek hasz. idült betegeszköznek haszná-
 landó.
 Szétküldés utánvétellel vagy előleges ártértéssel.
Müller Albert, Budapest, V. Kálmán-utca 19/A. sz.

Magyar üvegbiztosító-társaság.
 Budapest, Váci-körút 31.
 Biztosít tükör-üvegfáblakat portálékekben, üvegrtérke-
 ket egész építményoknél, a legolcsóbb díjak és a leg-
 pontosabb leszámitolás mellett. Több évre szóló biz-
 tosításnál tetemes kedvezmények. Elvállal szállítási
 biztosításokat is.
 Ügyes ügynökök kerestetnek.

Patyi Testvérek Butor-áruháza.
 Budapest, Kerepesi-ut 9 a., földszint és I. emelet, Pannónia-szálló mellett.
 Nagy választék kizárólag hazai gyártmányu asztalos és saját készítményű
 kárpított butorokból, minden versenyt és hirdetőt árakat felülmúló olcsó áron.
 Teljes lakásberendezések, nyaraló, fürdő- és szilona butorok 2 évi jóállás és fe-
 lelősség mellett szállítatnak.
 Tervezők elkerülése végett cégünkre és címűnkre figyelni kérjük. Diszes butor-album
 1 frt helyett 2 frt mellékt bérmentve küldetük meg.

1899. évi 2745. szám.

Faeladási hirdetmény.

A földmivelségi m. kir. Minister ur ó nagyméltóságának folyó évi 25196 számú intézménye alapján a dévai erdőgondnoksághoz tartozó roskányi erdőterben 1900-1909 években kihasználandó 1881.93 holdas vágásterületeken álló mintegy 28535 m3 tölgy haszonnának, 27513 ürm.3 tölgy, 37485 ürm.3 cser, 389681 ürm.3 bükk, 521 m3 nyár tűzifának és 13957 két fogatú szekér vegyes galyfának tövön való eladása iránt Déván az erdőgondnokságnál 1899. évi szeptember hó 18 án délelőtt 10 órakor írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár: 312355 frt. Bánatpénz ezen faértéknek tiz (10) százaléka, vagyis 31236 forint.

Az árverési és szerződési feltételek a földmivelségi minisztérium erdészeti főosztályánál, az alulírott erdőhivatalnál, valamint a dévai erdőgondnokságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők, esetleg versenyzni kívánóknak az erdőhivatal által kívánságukhoz képest meg is küldetnek.

Szabálytalanul felszerelt valamint elkésve, vagy táviratilag benyújtott ajánlatok és utóajánlatok nem fogadhatók el és az ajánlatok elfogadása fölélt a földmivelségi m. kir. Minister ur ó nagyméltósága tetszése szerint határoz.

Szászsebesen, 1899. évi július hó 13-án.

M. kir. erdőhivatal.

Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv!!

Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadásra: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett, csak 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában. József-körút 18.

Magyar kir. államvasutak. Igazgatóság. 97078/28681 CV. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak védnöksége alatt álló flumei nyilvános raktár részvénytársaság Fiumében foglalkozik a Fiuméba vasuton érkező és onnan hajóval továbbítandó, valamint a Fiuméba hajóval érkező és onnan vasuton elszállítandó és a helyi áruk átvételével, megőrzésével, gondozásával, csomagolásával, átadásával s egyéb kezeletével, — nemkülönben az átvett áruk tűzkár elleni biztosításával.

A részvénytársaság gabona-elevatorában a külföldre rendelt vagy importált gabonaműek mindenemű kezeletét (u. m. eleválást, keverést, egálítást, rostálást, trieurózést és osztályozást) elvégzi, ugyancsak végezteti a gabonának zsákokban vagy ömlesztett állapotban való (alla rinfusa) hajóba rakását is.

A részvénytársaság a nagymélt. kereskedelemügyi m. kir. Ministerium által jóváhagyott üzlet-szabályzatát és díjtételeit kívánatla díjtalanul rendelkezésre bocsátja.

Budapest, 1899. jul. 24. (Utányom. nem díjazatik). Az Igazgatóság.

Salamon Odön

Kocsinés Gyalog

(Szatirikus társadalmi rajzok) című könyve megjelent

második kiadásban.

Ára: 1 forint.

Megrendelhető a

Budapesti Napló

adóhivatalában

Budapest, József-körút 18.

Eppen most jelent meg!

Peterdi Sándor

Jefté leányai

és egyéb

ELBESZÉLÉSEK.

Megrendelhető:

a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában

József-körút 18. sz.

OGAK 2 frtól a nélkül, hogy a gyökereket el kellene távolítani, szájpaddással s a nélkül is (hidmunka.) Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio.) Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztettek, melyek a szájpaddalást fölöslegessé teszik.

Fogorvos **Dr. NEUFELD.**

Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.

Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Orvosi rendelő intézet

súlyos krónikus betegségek gyógyítására
Budapest, V., Váci-körút 18.

Bzamos súlyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyekben tudományának tehetetlensége zátonyra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.

egyet. orvostudor Hámopata

új hámopatai gyógymódja által eredményteljesebb kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásának bizonyult a Hámoterapia:

Asthma, szív és gyomorbántalmaknál; **Köszvény**, sápkóróság és hólyagbántalmaknál; súlyos **térgbajok** (migrain, Álmatlanság, szédülés, lysteria és Neurasthenia) **makaos vér- és bőrbántalmaknál.** (Utóbbi betegségeket chemial orvosságok mellőzésével, saját találmányu belégzési gyógymódjával gyógyítja.)

Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Szélhűdés, kezdődő vakaság és elmezavar ellen.**

Rendelő naponta 9-1-ig és 3-7-ig. — Levélre válaszol. — Meghívásra beteget látogat (a vidéken is). — Kívánatra külön rendelés.

M. kir. államvasutak- 102120/99. szám.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak budapesti jobbparti üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet a budapesti északi főműhelytelepen létesítendő faszárító épületnek és két faraktárnak előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetések, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek Budapesten a magy. királyi államvasutak budapesti—jobbparti üzletvezetőségének pályafentartási osztályában (VIII. külső Kerpesi-ut 13. sz., nyolcház-csoport, II. ház. I. em., 50. ajtó), a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1899. évi augusztus hó 3-án déli 12 óráig nyújtandó be alulírott üzletvezetőség titkári osztályánál.

Az ajánlatokat 50 kros, az ajánlat mellékleteit ívenként 15 kros bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be:

„Ajánlat a budapesti északi főműhelytelepen előállítandó faszárító épület és faraktárak létesítésére.” Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1899. évi augusztus 20-án déli 12 óráig 470, azaz Négy száz hétven ó. é. forint bánatpénzt teendő le a magyar kir. államvasutak Budapesti jobbparti üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Az értékpaprok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértékben felül számításba nem vétetnek.

Budapest, 1899. július hóban.

A m. kir. államvasutak budapesti jobb- (Utályn nem díjazt), parti üzletvezetősége.

Borárverési hirdetmény.

A tarcali m. kir. vinceriskola s a vele kapcsolatos állami szállótelepek több évi termésh borai f. évi augusztus hó 10-án délelőtt 10 órakor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen eladásra bocsátatnak.

Az egész eladó borkészlet 477 hektoliter, melynek becsértéke 25 frt és 70 frt között váltakozik. A bork cukor-, szesz- és savtartalomra elemezve vannak.

Az árak hordó nélkül értendők; a hordók hektoliterje 2 frt 60 krral számítatnak.

A eladó borkészletek hordónként bocsátatnak árverésre, hogy azok is vehesenek, a kik egy-egy fajtaból csak kisebb mennyiséget kívánnak beszerezni. Az egyes hordók irtartalma 130—140 liter.

Az árverezők kötelesek a megvenni szándékolt bor kikiáltási árának 5%-át az árverezés megkezdése előtt a vinceriskola igazgatóságához bánatpénzzel letenni.

Az árverés megkezdése előtt zárt ajánlatok is adhatók be, melyekhez szintén 5% bánatpénz csatolandó.

Az eladandó borok a vinceriskola igazgatóságánál való egyszerű jelentkezés mellett előzőleg is megzlelhetők. Ugyan ott bővebb felvilágosítások szerzeshetők.

Tarcal, 1899. évi július hó 29.

M. kir. vinceriskola igazgatósága.

Magy. kir. államvasutak Igazgatósága. 113696/CL.

Hirdetmény.

Az 1900. évben Párisban tartandó vilákiállításán résztvevő kiállítók tájékoztatása céljából már most közhírrétetik, hogy egy a kiállításra küldendő mint az onnan visszaküldendő, el nem adott és ki nem sorolt kiállítási tárgyak szállítására (elő állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak egyaránt, mint a visszaszállításra nézve helyi díjszabásaik díjtételeiből, nemkülönben ezen vasutak egymásközi forgalmában fennálló köteleli árudíjszabások díjtételeiből 50%-nyi mérsékelést engedélyeztek, a visszaküldés határidejét a kiállítás berekesztését követő 6 hónapra terjesztvén ki.

Az osztrák és magyar, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzé tétetni.

A kiállításra rendelt élő állatoknak Párisba és vissza való szállítására a fentnevezett vasutakon a kiállítási állatokra érvényes díjszabás fog alkalmaztatni.

Budapest, 1899. jul. hó.

A magy. kir. államvasutak igazg.

(Utályn. nem díjazatik.)

Beniczkyne Rajza Lenke válogatott regényei

- Beniczkyne. Saját kezebe ... —50
 - Beniczkyne. Ó az Regény ... 1.—
 - Beniczkyne. A hegyes tündére ... 1.—
 - Beniczkyne. Rang és pénz ... 1.—
 - Beniczkyne. A vér ... —50
 - Beniczkyne. Közvetlemény ... 1.—
- Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonatorvosi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvosi tapasztalatai után legmelegebben ajánlható

Dr. KAJDACSY,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiai rendelő intézete

Budapest, Váci-körút 4. sz. 1. em.

A legelnyagoltabb huyesfolyásokat, bujakóros sebeket, syphillist, az önfertőzést utóbjait

Elyengült férfierőt

az orvosi világ által legújában olyannyira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychopher

által, magömléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakaosabb hórbetegségeket, valamint ifjukori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkezményeképp létrejött hátrerebajokat gyógyít a legújabb gyógy mód szerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendelő: délelőtt 9 órától 4 óráig; este 7—8 óráig. Nőknek ugy mint férfiaknak külön be és kijárat.

Külön váróterem.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszlatnak; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Titkos betegségeket

huyesfolyásokat és sebeket, az önfertőzést utóbjait, az elyengült férfierőt, magömléseket, a bujakóros utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, bármennyire ártalmas is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanul egyik főokozója és börtettségüket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és olcsóan

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészeti orvos. Volt ezás. kir. oszt. főorvos

RENDELŐ: naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobbn figyelemmel válaszlatnak és gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Utályn nem díjazatik és a szerzőnő: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NEPSZERŰ UTUTATÓ** (azaz 15-ik kiadásban megjelent) neml betegségeket évek óta sikerrel gyógykezeléshez című könyv, volt ára 2 és 30 kr., most csak 60 kr. A könyv jól beomagozott lesz elküldve, 1 frt beklüdezés mellett bérmentés vagy 90 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A hami élet ébredése. — III. Az önfertőzítés és az éjjeli magömlések. — IV. Huyesfolyás (trippa) és huyesfolyások. — V. A bujakór (syphilis). — VI. Fehérfolyás. — VII. Elgyengült férfierő. — VIII. Női magtalanul. IX. A ivarszervek megbeteredéseinek gyógykezelése.

